

VIỆN HÀN LÂM
KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
HỌC VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI

NGUYỄN THÀNH NAM

**QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ PHÒNG CHÁY
VÀ CHỮA CHÁY TRÊN LĨNH VỰC KINH DOANH
XĂNG DẦU TỪ THỰC TIỄN THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG**

**Chuyên ngành: Luật Hiến pháp và Luật hành chính
Mã số: 60.38.01.02**

LUẬN VĂN THẠC SĨ LUẬT HỌC

**NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC
GS.TS. VÕ KHÁNH VINH**

HÀ NỘI- Năm 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi.

Các số liệu ghi trong luận văn là trung thực. Những kết luận khoa học của luận văn chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận văn

Nguyễn Thành Nam

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
CHƯƠNG 1. NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CỦA QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY TRÊN LĨNH VỰC KINH DOANH XĂNG DẦU	6
1.1. Khái niệm, đặc điểm, nguyên tắc, đối tượng, nội dung, chủ thể quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy	6
1.2. Những vấn đề lý luận cơ bản của quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu.....	19
1.3. Chủ thể, khách thể, hình thức quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu	21
1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu lực quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu.....	26
CHƯƠNG 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY TRÊN LĨNH VỰC KINH DOANH XĂNG DẦU TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG	32
2.1. Đặc điểm tình hình có liên quan đến công tác quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu trên địa bàn thành phố Đà Nẵng.....	32
2.2. Mô hình tổ chức quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu	38
2.3. Thực trạng tổ chức và thực hiện quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu của lực lượng Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy thành phố Đà Nẵng.....	41
2.4. Nhận xét đánh giá chung.....	52

CHƯƠNG 3. TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA TRÊN LĨNH VỰC KINH DOANH XĂNG DẦU TỪ THỰC TIỄN THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG	58
3.1. Dự báo và yêu cầu công tác quản lý hành chính nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu	58
3.2. Các giải pháp tăng cường quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu	63
KẾT LUẬN	79
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	

DANH MỤC CÁC HÌNH

Số hiệu hình	Tên hình	Trang
2.1.	Cửa hàng xăng dầu Nam Khang sử dụng mặt bằng chứa dầu nhờn	47
2.2.	Cửa hàng xăng dầu Quốc Việt sử dụng mặt bằng làm nơi để xe ô tô	47

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Xăng, dầu là nguồn nguyên liệu, nhiên liệu quan trọng và không thể thiếu trong hầu hết các lĩnh vực đời sống xã hội như giao thông vận tải, công nghiệp, nông nghiệp... đặc biệt là trong lĩnh vực sản xuất công nghiệp nặng. Bên cạnh đó xăng dầu còn là mối quan tâm hàng đầu đối với sự phát triển của nền kinh tế của mỗi quốc gia, cũng như vấn đề an ninh năng lượng của thế giới. Thực tế cho thấy, khi kinh tế, xã hội càng phát triển thì nhu cầu sử dụng về xăng, dầu càng lớn.

Việt Nam là quốc gia đang phát triển, với dân số gần 100 triệu người, tốc độ tăng trưởng kinh tế khá cao, do vậy nhu cầu sử dụng xăng, dầu vào các quá sản xuất, sinh hoạt ngày càng tăng cao. Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII tiếp tục xác định phát triển kinh tế biển trong đó: *“Khuyến khích các thành phần kinh tế đầu tư phát triển các ngành khai thác dầu khí”* [32], nhằm thúc đẩy sự phát triển kinh tế, xã hội của đất nước. Tuy nhiên, bên cạnh những ưu điểm, thì hạn chế lớn nhất của xăng dầu là tính nguy hiểm về cháy, nổ rất cao, đe dọa đến tính mạng, tài sản của nhân dân, của nhà nước, ảnh hưởng trực tiếp đến an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội.

Đà Nẵng có vị trí địa lý đặc biệt quan trọng về kinh tế, chính trị, quốc phòng, an ninh, là thành phố động lực và trung tâm kinh tế của Miền Trung; Đà Nẵng có 07 đơn vị hành chính, gồm: 06 quận, 01 huyện và 01 huyện đảo với dân số gần 1,2 triệu người. Những năm qua, tình hình an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội trên địa bàn thành phố được giữ vững; kinh tế tiếp tục phát triển, đạt mức tăng trưởng cao và ổn định. Quá trình toàn cầu hóa và hội nhập kinh tế thế giới sâu, rộng đã tạo điều kiện thuận lợi cho thành phố phát triển, nhưng cũng đặt ra nhiều khó khăn, thách thức mới đối với công tác bảo đảm an ninh, trật tự trong đó có công tác phòng cháy và chữa cháy.

Trong 10 năm qua (2006-2015), trên địa bàn thành phố Đà Nẵng xảy ra 895 vụ cháy, 04 vụ nổ gây thiệt hại 99,6 tỷ đồng, làm chết 13 người, bị thương 33 người. Trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu xảy ra 09 vụ cháy, nổ và các sự cố vỡ bể chứa nhưng thiệt hại về tài sản cũng lên đến hàng chục tỷ đồng đặc biệt vụ cháy, nổ bể chứa tại Tổng kho xăng dầu Nước Mặn làm chết 4 người, bị thương 4 người, gây thiệt hại gần 10 tỷ đồng. Nguyên nhân của tình hình trên chủ yếu là do ý thức chấp hành các quy định của pháp luật của nhân dân, người lao động và người đứng đầu cơ sở chưa cao. Bên cạnh đó vẫn còn những bất cập trong quản lý nhà nước về PCCC như vẫn còn tồn tại nhiều kho và cửa hàng xăng dầu được xây dựng từ trước khi Luật PC&CC 2001, có kho chứa xăng dầu được xây dựng từ trước ngày giải phóng; Hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về PC&CC của nhà nước ta và hệ thống các QCVN, TCVN về PC&CC còn thiếu chặt chẽ và chưa đầy đủ; quản lý nhà nước về PC&CC có nơi còn buông lỏng... Cho đến nay chưa có một công trình nào nghiên cứu một cách tổng thể về thực trạng và giải pháp tăng cường hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu tại thành phố Đà Nẵng. Vì vậy, tác giả chọn nghiên cứu đề tài “*Quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu từ thực tiễn thành phố Đà Nẵng*” làm luận văn thạc sỹ ngành Luật Hành chính

2. Tình hình nghiên cứu đề tài

Một số giải pháp nâng cao hiệu lực quản lý hành chính trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu đã được đề cập trong một số đề tài nghiên cứu khoa học các cấp cũng như một số một số giáo trình chuyên ngành, cụ thể như:

- Đào Hữu Dân (2013), *Giải pháp nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước về PCCC của lực lượng Cảnh sát phòng cháy và chữa cháy trong giai đoạn hiện nay*, Nhiệm vụ khoa học cấp bộ, Bộ Công an, Hà Nội;

- Trần Kiên (2012), *Hoàn thiện một số giải pháp để nâng cao hiệu quả công tác phòng cháy tại cửa hàng xăng dầu thuộc thành phố Thanh Hóa nhằm*

góp phần hạn chế và loại trừ khả năng gây cháy, nổ, Đồ án tốt nghiệp, Trường Đại học PCCC, Hà Nội;

- Trịnh Quốc Tiến, Dương Văn Bình (2011) “*Thực trạng và giải pháp đảm bảo an toàn phòng cháy và chữa cháy tại các cửa hàng xăng dầu trên địa bàn thành phố Hà Nội*” Đề tài nghiên cứu khoa học sinh viên, Trường Đại học PCCC, Hà Nội;

- Trần Tuấn Anh và Phan Đình Cường (2011), *Các biện pháp đảm bảo an toàn phòng cháy và chữa cháy tại các cửa hàng xăng dầu trên địa bàn tỉnh Đắk Nông*, Đề tài nghiên cứu khoa học sinh viên, Trường Đại học PCCC, Hà Nội.

- Trần Đình Chung 2013 “*Quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy từ thực tiễn thành phố Đà Nẵng*” Đề tài luận văn Thạc sỹ ngành Luật hành chính

- Lê Đức Hiệp 2014 “*Giải pháp nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước về PCCC đối với các cơ sở kinh doanh xăng dầu trên địa bàn tỉnh Đồng Nai*” Đề tài luận văn Thạc sỹ ngành Phòng cháy và chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ

Tuy nhiên, chưa có một chuyên đề, đề tài nào ở trong nước nghiên cứu cụ thể về *Quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu từ thực tiễn thành phố Đà Nẵng*. Hơn nữa, trong giai đoạn hiện nay, công tác quản lý nhà nước về PC&CC đối với các cơ sở kinh doanh xăng dầu vẫn còn nhiều bất cập, hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về PC&CC còn thấp. Do vậy, đề tài luận văn sẽ là cơ sở khoa học giúp cho việc đề ra các giải pháp nhằm nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu từ thực tiễn TP Đà Nẵng.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở phân tích các yếu tố ảnh hưởng, mô hình tổ chức quản lý; làm rõ thực trạng và những vấn đề đặt ra trong quản lý nhà nước về PC&CC trên

lĩnh vực kinh doanh xăng dầu tại TP Đà Nẵng.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Luận văn đề xuất những phương hướng, giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu tại thành phố Đà Nẵng thời gian tới.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Hoạt động của lực lượng Cảnh sát PC&CC trong lĩnh vực quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

+ Không gian: Công tác quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu trên địa bàn thành phố Đà Nẵng

+ Thời gian nghiên cứu: 10 năm, từ 2006 đến 2015.

5. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu

5.1. Phương pháp luận

Luận văn được thực hiện trên cơ sở phương pháp luận duy vật biện chứng của chủ nghĩa Mác - Lênin; các quan điểm, đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước về PC&CC.

5.2. Phương pháp nghiên cứu

- Thu thập, phân tích, tổng hợp tài liệu.
- Tiến hành khảo sát thực tế và thu thập các tư liệu, số liệu có liên quan đến đề tài nghiên cứu, thống kê, so sánh để rút ra kết luận.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận văn

6.1. Ý nghĩa lý luận

Kết quả nghiên cứu của luận văn góp phần bổ sung, hoàn thiện hệ thống lý luận về hoạt động quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu, góp phần bổ sung, hoàn thiện nội dung, chương trình đào tạo lực lượng Cảnh sát PC&CC.

6.2. Ý nghĩa thực tiễn

Kết quả luận văn giúp lực lượng Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng nắm vững tình hình công tác PC&CC trên địa bàn, từ đó áp dụng các giải pháp nhằm khắc phục những tồn tại thiếu sót, từng bước nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu. đồng thời là cơ sở đề xuất xây dựng mới, điều chỉnh các văn bản quy phạm pháp luật về PCCC, hoàn thiện mô hình tổ chức của lực lượng Cảnh sát PC&CC để tăng cường quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu.

8. Cơ cấu của luận văn

Ngoài phần mở đầu, kết luận và phần mục lục, nội dung chính của đề tài luận văn được cấu trúc gồm 3 chương:

Chương 1: Những vấn đề lý luận của quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu.

Chương 2: Thực trạng quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu trên địa bàn thành phố Đà Nẵng.

Chương 3: Tăng cường quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu.

CHƯƠNG 1

NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CỦA QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY TRÊN LĨNH VỰC KINH DOANH XĂNG DẦU

1.1. Khái niệm, đặc điểm, nguyên tắc, đối tượng, nội dung, chủ thể quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy

1.1.1. Khái niệm về phòng cháy và chữa cháy

Theo *Từ điển Bách khoa Công an nhân dân Việt Nam* năm 2005 thì cháy được hiểu là: “Phản ứng ôxy hóa có kèm theo tỏa nhiệt và phát sáng”. Sự cháy chỉ xảy ra khi có đầy đủ các điều kiện cháy, đó là sự kết hợp giữa chất cháy, chất ôxy hóa (thường là ôxy trong không khí) và nguồn gây cháy, thiếu một trong ba yếu tố đó thì không có sự cháy” [33], theo Tiêu chuẩn Việt Nam 5303:1990 An toàn cháy - thuật ngữ và định nghĩa, cũng nêu rõ: “Sự cháy là phản ứng ôxy hóa, tỏa nhiệt và phát sáng”. Như vậy, xét về bản chất, cháy là một phản ứng hóa học giữa các chất cháy với ôxy của không khí hoặc với một chất ôxy hóa khác kèm theo sự tỏa nhiệt và phát sáng. Sự cháy chỉ có thể xảy ra khi có sự kết hợp trong những điều kiện nhất định giữa chất cháy với chất ôxy hóa có tác động của nguồn gây cháy, các yếu tố cần cho sự cháy như vậy bao gồm: chất cháy, nguồn gây cháy và chất ôxy hóa, thiếu một trong 3 yếu tố đó thì không có sự cháy xảy ra (điều kiện cần). Tuy nhiên, không phải lúc nào cứ có đủ 3 yếu tố đó là sự cháy xảy ra mà phải có sự kết hợp các yếu tố trong những điều kiện nhất định (điều kiện đủ), các điều kiện gây cháy ở đây có thể là thời gian tiếp xúc, khoảng cách giữa chất cháy với nguồn gây cháy; giới hạn nồng độ bốc cháy của chất cháy; cường độ nguồn gây cháy, nhiệt độ môi trường...vì vậy, trong lĩnh vực phòng cháy và chữa cháy người ta phải nghiên cứu các nguyên nhân và điều kiện gây cháy để phục vụ cho

công tác phòng ngừa cháy cũng như cho việc dập tắt đám cháy.

Nghiên cứu bản chất, quy luật hình thành sự cháy có ý nghĩa quan trọng không chỉ trong lĩnh vực nghiên cứu khoa học phòng cháy, chữa cháy mà còn có ý nghĩa tích cực trong quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy, theo Luật phòng cháy và chữa cháy “Cháy được hiểu là trường hợp xảy ra cháy không kiểm soát được có thể gây thiệt hại về người, tài sản và ảnh hưởng môi trường” [17]. Như vậy, phạm vi điều chỉnh của Luật Phòng cháy và chữa cháy, mà theo đó là phạm vi quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy không tác động đến mọi trường hợp gây cháy nói chung mà chỉ giới hạn trong trường hợp sự cháy không kiểm soát được (đám cháy). Quan niệm về cháy như vậy là tiền đề để xem xét các hoạt động của con người trong phòng ngừa cháy, nổ cũng như trong hoạt động chữa cháy và các hoạt động khác có liên quan đến công tác PC&CC.

Việc nghiên cứu tìm ra bản chất, quy luật của quá trình phát sinh, phát triển đám cháy đối với mỗi chất, mỗi quá trình công nghệ sản xuất và trong các hoạt động bình thường khác của đời sống xã hội... là để tìm ra các giải pháp phòng ngừa có hiệu quả, đó chính là hoạt động phòng cháy. Theo đó, trên quan điểm phòng ngừa tích cực, chủ động, có thể chỉ ra rằng: Phòng cháy là hệ thống các biện pháp, giải pháp về tổ chức, kỹ thuật nhằm loại trừ hoặc hạn chế các điều kiện và nguyên nhân gây cháy, tạo điều kiện thuận lợi cho việc cứu người, cứu tài sản, chống cháy lan khi xảy ra cháy và cho việc tổ chức dập tắt đám cháy [17].

Tuy nhiên, từ sự cháy (trong phạm vi kiểm soát) phát sinh và phát triển thành đám cháy là một quá trình có thể do nguyên nhân khách quan và chủ quan, trong đó có những nguyên nhân do sơ xuất bất cẩn hoặc ngoài sự kiểm soát của con người đã và sẽ tiếp tục tồn tại, gây nên những đám cháy có thể gây tổn hại lớn về người và tài sản. Vì vậy, việc phòng ngừa cháy, nổ phải đi đôi với chữa cháy, hoạt động chữa cháy nó tồn tại như là một tất yếu trong

các hoạt động chung của xã hội. “Chữa cháy bao gồm các công việc huy động, triển khai lực lượng, phương tiện chữa cháy, cắt điện, tổ chức thoát nạn, cứu người, cứu tài sản, chống cháy lan, dập tắt đám cháy và các hoạt động khác có liên quan đến chữa cháy” [17].

Hoạt động phòng cháy và hoạt động chữa cháy tuy là hai khái niệm có nội hàm khác nhau nhưng lại có quan hệ chặt chẽ với nhau, tạo nên một thể thống nhất trong chủ động phòng ngừa cháy, nổ và sẵn sàng dập tắt đám cháy. Vì vậy, có thể khái quát chung về phòng cháy và chữa cháy là: Tổng hợp các biện pháp, giải pháp về tổ chức, chiến thuật và kỹ thuật nhằm loại trừ, hạn chế nguyên nhân, điều kiện gây cháy; tạo điều kiện thuận lợi cho việc chủ động cứu người, cứu tài sản, chống cháy lan và chữa cháy kịp thời, có hiệu quả khi có cháy xảy ra [17, tr.30].

1.1.2. Khái niệm quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy

Phòng cháy và chữa cháy là một lĩnh vực hoạt động có liên quan trực tiếp đến việc bảo đảm trật tự an toàn xã hội, do vậy cần thiết phải đặt dưới sự quản lý, điều chỉnh và tác động của nhà nước. Năm 1961, Nhà nước đã ban hành Pháp lệnh quy định việc quản lý của nhà nước đối với công tác phòng cháy và chữa cháy, quy định trách nhiệm của các cơ quan quản lý nhà nước, đồng thời hình thành hệ thống quản lý chuyên trách từ trung ương đến cấp tỉnh, thành phố. Tổng kết 40 năm thi hành Pháp lệnh, Luật Phòng cháy và chữa cháy được Quốc hội khóa X, kỳ họp thứ 9 thông qua ngày 29/6/2001 và sau 10 năm thi hành Luật PCCC - 2001, Quốc hội khóa XIII đã ban hành luật số 40/2013/QH13 sửa đổi một số điều của luật PCCC - 2001, theo đó một lần nữa xác định trách nhiệm của các cơ quan nhà nước trong quản lý nhà nước về PC&CC.

Quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy bao gồm các yếu tố: Chủ thể quản lý, đối tượng quản lý, phương pháp và mục tiêu quản lý, giữa chủ thể và đối tượng quản lý tuy có sự phân biệt nhưng sự phân biệt đó chỉ

mang ý nghĩa tương đối, hiệu quả của sự tác động của chủ thể đến đối tượng cũng phụ thuộc vào sự tác động của khách thể đến chủ thể quản lý.

Mục tiêu của quản lý nhà nước về PC&CC là nhằm hạn chế đến mức thấp nhất số vụ cháy và thiệt hại do cháy gây ra; góp phần bảo vệ tính mạng, sức khỏe con người, bảo vệ tài sản của Nhà nước, của nhân dân, bảo vệ môi trường, bảo đảm an ninh trật tự; đưa công tác PC&CC từng bước đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế xã hội, phục vụ đắc lực sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Có thể định nghĩa về quản lý nhà nước về PC&CC như sau: *Quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy là sự tác động có tổ chức của các cơ quan nhà nước, bằng pháp luật do nhà nước ban hành, tác động tới hoạt động phòng cháy và chữa cháy trong các cơ quan, tổ chức, hộ gia đình và cá nhân của các chủ thể có thẩm quyền, hướng tới mục đích ngăn ngừa, hạn chế đến mức thấp nhất các vụ cháy xảy ra và thiệt hại do cháy gây ra góp phần bảo vệ tính mạng, bảo vệ tài sản của nhà nước, của tổ chức và cá nhân, bảo vệ môi trường, bảo đảm an ninh và trật tự an toàn xã hội. [13]*

1.1.3. Đặc điểm và nguyên tắc quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy

1.1.3.1. Đặc điểm quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy

Quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy là một nội dung trong quản lý hành chính nhà nước đối với các lĩnh vực hoạt động của đời sống xã hội, vì vậy quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy cũng mang những đặc điểm chung của quản lý hành chính nhà nước, như: Là hoạt động quản lý mang tính quyền lực nhà nước, được thực hiện bởi các chủ thể có quyền năng hành pháp; là hoạt động chấp hành và điều hành, có tính tổ chức, thống nhất và thứ bậc chặt chẽ v.v... Trên thế giới và ở Việt Nam hiện nay, hoạt động PC&CC là lĩnh vực có liên quan chặt chẽ đến các hoạt động kinh tế, xã hội, đặc biệt là quá trình hội nhập, mở cửa, liên doanh liên kết với nước ngoài để

thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, đã làm cho các đối tượng quản lý về PCCC phát triển rất đa dạng và phức tạp hơn, đòi hỏi ở trình độ kỹ thuật cao. Sự xuất hiện ngày càng nhiều nhà máy trong các khu chế xuất, khu công nghiệp tập trung, khu công nghệ cao có sử dụng công nghệ hiện đại; nhiều ngành kinh tế mũi nhọn như: khai thác chế biến dầu mỏ, khí đốt, khai khoáng, điện, điện tử, hóa chất, vật liệu xây dựng v.v... sử dụng và sản xuất ra ngày càng tăng các nguyên liệu, các chất dễ cháy, đã đặt ra những yêu cầu mới cho công tác PC&CC [16].

Về phương diện xã hội: việc hình thành các trung tâm đô thị lớn, tập trung, các khu chung cư cao tầng và quá trình đô thị hóa đã đặt ra những yêu cầu mới cho công tác phòng cháy, chữa cháy ngay từ khâu thiết kế quy hoạch đến việc bảo đảm an toàn an toàn PC&CC cho cộng đồng dân cư tại những khu đô thị tập trung. Có thể nói PC&CC như là một quá trình gắn liền một cách tất yếu ngay trong các hoạt động sản xuất, kinh doanh, dịch vụ, sinh hoạt của cộng đồng dân cư và của toàn xã hội.

Từ tính chất và đặc điểm của đối tượng quản lý có thể rút ra một số đặc điểm của hoạt động quản lý nhà nước về PC&CC như sau:

+ *Một là*, quản lý nhà nước về PC&CC thuộc lĩnh vực quản lý an toàn xã hội có liên quan chặt chẽ đến việc đảm bảo an toàn tính mạng, tài sản và môi trường; có tác động trực tiếp đến việc đảm bảo an toàn và hiệu quả sản xuất, kinh doanh cũng như hiệu quả các hoạt động khác trong xã hội.

+ *Hai là*, quản lý nhà nước về PC&CC, dựa trên cơ sở kiến thức chuyên môn kỹ thuật và ứng dụng các thành tựu của khoa học, công nghệ về PC&CC vào trong các quá trình quản lý. Các yêu cầu về PC&CC đối với các loại hình cơ sở, các công trình xây dựng, các khu dân cư đều có những yêu cầu, nội dung cụ thể khác nhau, vì vậy nó đòi hỏi các quyết định quản lý phải phù hợp với khả năng kinh tế và điều kiện kỹ thuật cho phép.

+ *Ba là*, quản lý nhà nước về PC&CC luôn gắn liền với quá trình xã

hội hóa công tác phòng cháy và chữa cháy. Mục tiêu quản lý nhà nước về PC&CC và mục tiêu xã hội hóa công tác PC&CC là đồng nhất nhưng có sự khác nhau về cách thức, hình thức thực hiện. Hoạt động quản lý nhà nước về PC&CC nhằm từng bước xác lập quá trình xã hội hóa và ngược lại xã hội hóa càng sâu rộng bao nhiêu càng bảo đảm hiệu lực và hiệu quả quản lý nhà nước về PC&CC bấy nhiêu.

1.1.3.2. Nguyên tắc quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy

Quản lý nhà nước là quản lý xã hội mang tính quyền lực nhà nước, sử dụng quyền lực nhà nước để điều chỉnh các quan hệ xã hội chủ yếu và quan trọng của con người, điểm khác nhau cơ bản giữa quản lý nhà nước và các hình thức quản lý khác là tính quyền lực nhà nước gắn liền với cưỡng chế nhà nước khi cần. Quản lý nhà nước là sự tác động của các chủ thể mang quyền lực nhà nước, chủ yếu bằng pháp luật đến đối tượng quản lý nhằm thực hiện các chức năng đối nội và đối ngoại của nhà nước, như vậy, tất cả các cơ quan quản lý nhà nước đều làm chức năng quản lý nhà nước, và pháp luật là phương tiện chủ yếu để quản lý nhà nước. Bằng pháp luật, nhà nước có thể trao quyền cho các tổ chức hoặc các cá nhân để họ thay mặt nhà nước tiến hành hoạt động quản lý nhà nước

Nguyên tắc quản lý nhà nước là những quy tắc, tư tưởng chỉ đạo đòi hỏi các chủ thể của quản lý nhà nước phải tuân thủ trong tổ chức và hoạt động quản lý hành chính nhà nước

Quản lý nhà nước về PC&CC phải tuân thủ những nguyên tắc chung của quản lý hành chính nhà nước, đó là các nguyên tắc:

- Nguyên tắc Đảng lãnh đạo;
- Nguyên tắc nhân dân lao động tham gia quản lý nhà nước;
- Nguyên tắc tập trung dân chủ;
- Nguyên tắc quản lý theo ngành, chức năng với quản lý theo địa phương;

- Nguyên tắc quản lý theo ngành kết hợp với quản lý theo chức năng và phối hợp quản lý liên ngành;

- Nguyên tắc pháp chế xã hội chủ nghĩa.

Tuy nhiên do tính chất, đặc điểm của hoạt động PC&CC, Luật Phòng cháy và chữa cháy đã đề ra các nguyên tắc chi phối toàn bộ hoạt động PC&CC. Theo đó, hoạt động quản lý nhà nước về PC&CC của các chủ thể có thẩm quyền cũng phải quán triệt, các nguyên tắc đó là [17]:

1. Huy động sức mạnh tổng hợp của toàn dân tham gia hoạt động PC&CC

2. Trong hoạt động PC&CC lấy phòng ngừa là chính; phải tích cực và chủ động phòng ngừa, hạn chế đến mức thấp nhất số vụ cháy và thiệt hại do cháy gây ra.

3. Phải chuẩn bị sẵn sàng lực lượng, phương tiện, phương án và các điều kiện khác để khi có cháy xảy ra thì chữa cháy kịp thời, có hiệu quả.

4. Mọi hoạt động PC&CC trước hết phải được thực hiện và giải quyết bằng lực lượng và phương tiện tại chỗ.

1.1.4. Đối tượng và nội dung quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy

1.1.4.1. Đối tượng quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy

Các hoạt động trong lĩnh vực PC&CC là hành vi của những cá nhân, cơ quan, tổ chức cụ thể nhằm thực hiện các quy định của pháp luật về PC&CC. Như vậy, sự tác động của chủ thể quản lý tới khách thể phải thông qua các cơ quan, tổ chức, hộ gia đình và cá nhân với tư cách là các đối tượng thuộc phạm vi quản lý nhà nước về PC&CC. Vì vậy có thể khái quát: Đối tượng quản lý nhà nước về PC&CC là hoạt động của các cơ quan, tổ chức, hộ gia đình và cá nhân trong lĩnh vực PC&CC [17].

Luật PC&CC quy định đối tượng quản lý nhà nước về PC&CC là các hoạt động của các cơ quan, tổ chức, hộ gia đình và cá nhân trong lĩnh vực

PC&CC

- Đối tượng quản lý là các cơ sở

Tại khoản 1, Điều 1 Luật số 40/2013/QH ngày 22/11/2013 sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PC&CC xác định: Cơ sở sản xuất, kinh doanh, công trình công cộng, trụ sở làm việc, khu chung cư và công trình độc lập khác theo danh mục do Chính phủ quy định

- Đối tượng quản lý là hoạt động PC&CC trong các khu dân cư

Luật Phòng cháy và chữa cháy đã có quy định về yêu cầu PC&CC đối với nhà ở và khu dân cư, theo đó, Nghị định số 79/2014/NĐ-CP của Chính phủ đã cụ thể hóa thành điều kiện an toàn về PC&CC đối với hộ gia đình và khu dân cư.

Các khu dân cư được quản lý về PC&CC theo mô hình các thôn, ấp, bản, tổ dân phố mà ở đó có các trưởng thôn, trưởng bản, trưởng ấp, tổ trưởng dân phố chịu trách nhiệm tổ chức các hoạt động về PC&CC theo sự chỉ đạo của Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường, xã, thị trấn.

- Đối tượng quản lý an toàn PC&CC là các phương tiện giao thông cơ giới

Luật quy định: Phương tiện giao thông cơ giới từ 4 chỗ ngồi trở lên, phương tiện giao thông cơ giới vận chuyển chất, hàng nguy hiểm về cháy [26].

Phương tiện giao thông cơ giới có yêu cầu đặc biệt về bảo đảm an toàn phòng cháy và chữa cháy gồm tàu thủy, tàu hỏa chuyên dùng để vận chuyển hành khách, vận chuyển xăng dầu, chất lỏng dễ cháy, khí cháy, vật liệu nổ, hóa chất có nguy hiểm cháy, nổ [28].

- Đối tượng quản lý là hoạt động PC&CC đối với rừng

Rừng với tư cách là đối tượng quản lý về PC&CC phải được hiểu trong sự tác động của chủ thể quản lý đến quá trình quản lý, bảo vệ, phát triển và

khai thác rừng rừn là tài nguyên quốc gia, cháy rừng được xem như là một thảm họa đối với việc bảo vệ môi trường sinh thái và cho chính cuộc sống của con người. Chính vì vậy, Luật Phòng PC&CC, Luật Bảo vệ và Phát triển rừng đã đặt ra nguyên tắc, yêu cầu, điều kiện an toàn và các giải pháp nhằm bảo đảm an toàn PC&CC.

1.1.4.2. Nội dung quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy

Nội dung quản lý nhà nước về PC&CC là việc xác định các mặt hoạt động PC&CC được đặt dưới sự quản lý, điều chỉnh của nhà nước, bao gồm [13].

1. Xây dựng và thực hiện chiến lược, quy hoạch, kế hoạch về PC&CC
2. Ban hành, hướng dẫn và tổ chức thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật về PC&CC.
3. Tuyên truyền, giáo dục pháp luật và kiến thức về PC&CC
4. Tổ chức và chỉ đạo hoạt động phòng cháy và chữa cháy.
5. Xây dựng lực lượng, trang bị và quản lý phương tiện PC&CC.
6. Bảo đảm ngân sách cho hoạt động PC&CC, tổ chức bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc gắn với hoạt động PC&CC.
7. Thẩm định, phê duyệt các dự án, thiết kế và nghiệm thu công trình xây dựng về PC&CC; kiểm định và chứng nhận an toàn phương tiện; xác nhận điều kiện an toàn về PC&CC.
8. Tổ chức nghiên cứu, ứng dụng, phổ biến tiến bộ khoa học, công nghệ về PC&CC.
9. Thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm, giải quyết khiếu nại, tố cáo về phòng cháy và chữa cháy; điều tra vụ cháy.
10. Tổ chức thống kê nhà nước về phòng cháy và chữa cháy.
11. Hợp tác quốc tế về phòng cháy và chữa cháy.

Các nội dung quản lý nhà nước về PC&CC là sự phản ánh nhu cầu thực tế của quản lý nhà nước về PC&CC. Phạm vi, mức độ quản lý của nhà nước

có thể được điều chỉnh cho phù hợp với sự phát triển và yêu cầu thực tế, không phải là sự cứng nhắc, bất di, bất dịch.

1.1.5. Chủ thể quản lý nhà nước về phòng cháy

Chủ thể quản lý nhà nước về PC&CC là các cơ quan hành chính nhà nước có thẩm quyền được trao quyền hạn nhất định trong quá trình thực hiện nhiệm vụ quản lý. Chủ thể quản lý nhà nước về PC&CC bao gồm: Chính phủ, Bộ Công an, các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và UBND các cấp [26, tr.39].

• Chính phủ

Theo quy định tại Điều 94 Hiến pháp năm 2013, quy định Chính phủ là cơ quan hành chính nhà nước cao nhất của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, thực hiện quyền hành pháp, là cơ quan chấp hành của Quốc hội vai trò của Chính phủ trong quản lý nhà nước về PC&CC được thể hiện như sau:

- Chính phủ tổ chức thực hiện, bảo đảm việc chấp hành các yêu cầu của Luật PC&CC thông qua việc ban hành các văn bản quy phạm pháp luật về PC&CC nhằm cụ thể hóa các quy định của Luật PC&CC, như: Nghị quyết liên tịch, Nghị định của Chính phủ và Quyết định của Thủ tướng Chính phủ;

- Bảo đảm sự thống nhất trong hoạt động quản lý nhà nước về PC&CC, Chính phủ thực hiện vai trò lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện và kiểm tra hoạt động của các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và Ủy ban nhân dân các cấp thực hiện các quy định của pháp luật về PC&CC;

- Chính phủ có trách nhiệm phê duyệt quy hoạch, kế hoạch mang tính chiến lược về PC&CC trong phạm vi toàn quốc; quyết định những vấn đề chung thuộc nội dung, phạm vi quản lý nhà nước; đề ra và tổ chức chỉ đạo thực hiện các chủ trương, biện pháp công tác lớn về PC&CC; bảo đảm các điều kiện về tài chính, phương tiện, chế độ chính sách v.v...và các vấn đề khác có liên quan;

** Bộ Công an*

Bộ Công an có trách nhiệm thống nhất quản lý nhà nước về PC&CC trong phạm vi cả nước và thực hiện các nhiệm vụ sau đây [28]:

Đề xuất và tổ chức thực hiện chiến lược, quy hoạch, kế hoạch PC&CC trên phạm vi toàn quốc;

Đề xuất ban hành hoặc ban hành các văn bản quy phạm pháp luật về PC&CC; hướng dẫn, tổ chức thực hiện và kiểm tra việc chấp hành các quy định của pháp luật về PC&CC;

Hướng dẫn, chỉ đạo tuyên truyền, giáo dục pháp luật, kiến thức về PC&CC xây dựng phong trào toàn dân PC&CC;

Thực hiện công tác thanh tra chuyên ngành về PC&CC; giải quyết các khiếu tố, khiếu nại có liên quan đến PC&CC trong phạm vi thẩm quyền;

Thực hiện thẩm duyệt về PC&CC đối với các dự án, công trình; nghiệm thu công trình xây dựng về PC&CC; kiểm định, cấp và thu hồi giấy chứng nhận an toàn phương tiện và đủ điều kiện về PC&CC;

Thực hiện công tác điều tra, xử lý xử lý các vi phạm quy định về PC&CC; Tổ chức và kiểm tra hoạt động bảo hiểm cháy, nổ gắn với hoạt động PC&CC;

Hướng dẫn, chỉ đạo việc tổ chức thường trực sẵn sàng chiến đấu, xây dựng và thực tập phương án chữa cháy; thực hiện nhiệm vụ cứu hộ, cứu nạn hàng ngày;

Xây dựng và tổ chức thực hiện dự án đầu tư trang bị phương tiện PC&CC cho lực lượng Cảnh sát PC&CC; ban hành các quy định về trang bị, sử dụng phương tiện PC&CC;

Xây dựng lực lượng Cảnh sát PC&CC, tổ chức đào tạo chuyên môn PC&CC; Tổ chức nghiên cứu và ứng dụng khoa học công nghệ về PC&CC;

Tổ chức hệ thống thông tin quản lý, chỉ huy, điều hành hoạt động PC&CC;

Trình Chính phủ về việc tham gia các tổ chức quốc tế, ký kết hoặc tham gia các điều ước quốc tế về hoạt động PC&CC; thực hiện các hoạt động quốc tế liên quan đến hoạt động PC&CC theo thẩm quyền;

Cơ quan trực tiếp thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước về PC&CC thuộc Bộ Công an là lực lượng Cảnh sát PC&CC, bao gồm: Cục Cảnh sát PCCC &CNCH; Cảnh sát PC&CC các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương và các Phòng Cảnh sát PCCC &CNCH thuộc Công an cấp tỉnh, đây là lực lượng nòng cốt trong quản lý nhà nước về PC&CC.

- *Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ*

Trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn của mình, các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ có trách nhiệm phối hợp với Bộ Công an tổ chức thực hiện công tác PCCC và có nhiệm vụ cụ thể sau đây [28]:

Ban hành văn bản quy phạm pháp luật và các quy định về PC&CC trong phạm vi quản lý và thẩm quyền của mình; Phối hợp với Bộ Công an tổ chức thực hiện các quy định của pháp luật về PC&CC;

Tổ chức tuyên truyền, giáo dục pháp luật, hướng dẫn kiến thức PC&CC; chỉ đạo xây dựng và duy trì phong trào Toàn dân phòng cháy và chữa cháy;

Chỉ đạo việc đầu tư kinh phí, trang bị phương tiện cho hoạt động PC&CC;

Chỉ đạo về tổ chức chữa cháy và khắc phục hậu quả vụ cháy;

Bố trí lực lượng thực hiện nhiệm vụ phòng cháy, chữa cháy; thống kê, báo cáo Chính phủ và Bộ Công an về PC&CC;

Việc phối hợp giữa Bộ Công an với Bộ Quốc phòng trong tổ chức thực hiện nhiệm vụ PC&CC và giữa Bộ Công an với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn trong thực hiện phòng cháy và chữa cháy rừng theo quy định của Chính phủ;

- Ủy ban nhân dân các cấp

Lĩnh vực PC&CC thuộc quyền quản lý của Ủy ban nhân dân các cấp, theo quy định của Luật PC&CC và Nghị định số 79/2014/NĐ-CP của Chính phủ, Ủy ban nhân dân có trách nhiệm sau:

- Trách nhiệm của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, cấp huyện [28]:

- Ban hành các quy định về PCCC tại địa phương

- Chỉ đạo, kiểm tra và tổ chức thực hiện các quy định của pháp luật về PC&CC tại địa phương; xử lý các vi phạm về PC&CC theo thẩm quyền;

- Hướng dẫn, chỉ đạo tuyên truyền, giáo dục pháp luật, kiến thức về phòng cháy và chữa cháy cho nhân dân, xây dựng phong trào Toàn dân PC&CC;

- Đầu tư ngân sách cho hoạt động PC&CC; trang bị phương tiện PC&CC;

- Quy hoạch địa điểm, đề xuất cấp đất và xây dựng doanh trại cho lực lượng Cảnh sát PC&CC;

- Chỉ đạo việc xây dựng và thực tập phương án chữa cháy căn huy động nhiều lực lượng, phương tiện tham gia;

- Chỉ đạo tổ chức chữa cháy và khắc phục hậu quả vụ cháy;

- Thống kê báo cáo UBND cấp trên, Chính phủ và Bộ Công an về PC&CC.

- Trách nhiệm của Ủy ban nhân dân cấp xã [28]:

- Chỉ đạo, kiểm tra và tổ chức thực hiện các quy định của pháp luật về PC&CC tại địa phương; bảo đảm các điều kiện an toàn về PC&CC đối với khu dân cư; xử lý các hành vi vi phạm quy định về PC&CC theo thẩm quyền;

- Tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn, giáo dục pháp luật, kiến thức về PC&CC; xây dựng phong trào quần chúng PC&CC;

- Tổ chức quản lý đội dân phòng tại các thôn, ấp, bản, tổ dân phố;

- Đầu tư kinh phí cho hoạt động PC&CC; trang bị phương tiện PC&CC

cho các đội dân phòng theo quy định;

Bảo đảm thông tin báo cháy, giao thông, nguồn nước phục vụ chữa cháy;

Chỉ đạo việc xây dựng và thực tập phương án chữa cháy;

Tổ chức chữa cháy và giải quyết hậu quả vụ cháy;

Thống kê, báo cáo về PC&CC lên Ủy ban nhân dân cấp huyện.

1.2. Những vấn đề lý luận cơ bản của quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

1.2.1. Khái niệm quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Từ nhận thức chung quản lý nhà nước về PC&CC, có thể đưa ra khái niệm quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu: *là một bộ phận trong quản lý nhà nước về PC&CC, quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu là sự tác động có tổ chức của các cơ quan nhà nước, bằng pháp luật do nhà nước ban hành, tác động tới hoạt động trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu, nhằm hạn chế đến mức thấp nhất các vụ xảy ra và thiệt hại do cháy gây ra, góp phần bảo vệ tính mạng, tài sản của các hộ gia đình, tổ chức, cá nhân, bảo vệ môi trường, bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự an toàn xã hội.*

1.2.2. Vai trò quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Vai trò của quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu là nhằm đảm bảo sự tuân thủ đầy đủ các quy định của pháp luật về PC&CC và các quy chuẩn, tiêu chuẩn kỹ thuật hiện hành, góp phần hạn chế đến mức thấp nhất số vụ cháy và thiệt hại do cháy gây ra, bảo vệ tính mạng, tài sản của nhân dân, tài sản của các tổ chức và Nhà nước, bảo vệ môi trường, bảo đảm an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội, phục vụ đắc lực sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, thông qua việc chủ động trong công tác nắm và phân tích tình

hình, kịp thời đề xuất các chủ trương, giải pháp tổ chức thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật về PCCC nhằm hạn chế các nguyên nhân, nguy cơ xảy ra cháy, nổ; đảm bảo sẵn sàng lực lượng, phương tiện tại chỗ, kịp thời dập tắt nhanh các đám cháy ngay từ ban đầu không để xảy ra cháy nổ. Ngoài ra việc thực hiện quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu là cơ để các nhà đầu tư tổ chức thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật về PC&CC, yên tâm sản xuất, kinh doanh, góp phần cho nền kinh tế phát triển ổn định, bền vững.

1.2.3. Nội dung quản lý nhà nước về phòng cháy, chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Nhà nước quản lý về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu thể hiện ở việc xây dựng và chỉ đạo thực hiện chiến lược, quy hoạch; ban hành, kế hoạch và hướng dẫn tổ chức thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật về PC&CC đảm bảo sự thống nhất; Tổ chức các hoạt động quản lý như: Tuyên truyền, giáo dục, phổ biến pháp luật và kiến thức về PC&CC; hướng dẫn, chỉ đạo xây dựng phong trào toàn dân PC&CC; Nhà nước đảm bảo và trao quyền cho lực lượng Cảnh sát PC&CC có trách nhiệm trong việc đảm bảo các yêu cầu PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu, như: Thẩm định, phê duyệt các dự án, công trình và nghiệm thu công trình xây dựng về PC&CC; kiểm định và chứng nhận an toàn phương tiện; xác nhận điều kiện an toàn về PC&CC; tổ chức thường trực sẵn sàng chữa cháy, lập và thực tập phương án chữa cháy; tiến hành thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm, giải quyết khiếu nại, tố cáo về PC&CC; điều tra vụ cháy khi có cháy xảy ra; khuyến khích và có chính sách hợp lý nhằm thúc đẩy việc nghiên cứu, ứng dụng, phổ biến tiến bộ khoa học công nghệ về PC&CC; hợp tác quốc tế về PC&CC, đẩy mạnh xã hội hóa công tác PC&CC. Ngoài ra Nhà nước quản lý công tác xây dựng lực lượng, trang bị và quản lý phương tiện PC&CC; bảo đảm ngân sách cho hoạt

động PC&CC; tổ chức hoạt động bảo hiểm cháy, nổ gắn với hoạt động PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu. [26]

1.3. Chủ thể, khách thể, hình thức quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

1.3.1. Chủ thể quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Chủ thể quản lý nhà nước về PC&CC bao gồm: Chính phủ; Bộ Công an, các Bộ, cơ quan ngang Bộ và Ủy ban nhân dân các cấp. Tại các địa phương chủ thể quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu, cụ thể tại TP Đà Nẵng là: UBND TP, UBND các quận, huyện thuộc thành phố; Sở Công thương và Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng

1.3.1.1. Trách nhiệm của Sở Công thương TP Đà Nẵng

Tham mưu UBND TP Đà Nẵng ban hành văn bản quy phạm pháp luật và các quy định về PC&CC trong phạm vi quản lý và thẩm quyền của mình và phối hợp với Cảnh sát PC&CC tổ chức thực hiện các quy định của pháp luật về PC&CC;

Tổ chức tuyên truyền, giáo dục pháp luật, hướng dẫn kiến thức về PC&CC; xây dựng và duy trì phong trào toàn dân PC&CC; Chỉ đạo trang bị phương tiện, đầu tư kinh phí cho hoạt động PC&CC; tổ chức chữa cháy và khắc phục hậu quả vụ cháy; đảm bảo lực lượng thực hiện nhiệm vụ PC&CC; thống kê, báo cáo về PC&CC [26].

1.3.1.2. Trách nhiệm của UBND thành phố và UBND các quận, huyện

Ban hành các quy định về PC&CC tại địa phương; Chỉ đạo, kiểm tra và tổ chức việc thực hiện các quy định của pháp luật về PC&CC tại địa phương; xử lý hành chính các hành vi vi phạm quy định về PC&CC theo thẩm quyền; Hướng dẫn, chỉ đạo tuyên truyền, giáo dục pháp luật, kiến thức về PC&CC cho nhân dân, xây dựng phong trào toàn dân PC&CC; Đầu tư ngân sách cho hoạt động PC&CC; trang bị phương tiện PC&CC; quy hoạch địa điểm, đề xuất cấp

đất và xây dựng doanh trại cho lực lượng Cảnh sát PC&CC; Chỉ đạo việc xây dựng và thực tập phương án chữa cháy huy động nhiều lực lượng, phương tiện tham gia; chỉ đạo tổ chức chữa cháy và khắc phục hậu quả vụ cháy; thống kê, báo cáo UBND cấp trên, Chính phủ và Bộ Công an về PCCC [28]. Ngoài ra UBND TP có trách nhiệm tham mưu, đề xuất Hội đồng nhân dân thành phố hướng dẫn khoản 33, Điều 1, Luật số 40 luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PC&CC.

1.3.1.3. Trách nhiệm của UBND xã, phường, thị trấn

Chỉ đạo, kiểm tra và tổ chức việc thực hiện các quy định của pháp luật về PC&CC tại địa phương; bảo đảm các điều kiện an toàn về PC&CC đối với khu dân cư; xử lý hành chính các hành vi vi phạm quy định về PC&CC theo thẩm quyền; Tổ chức tuyên truyền, phổ biến pháp luật, kiến thức về PC&CC, xây dựng phong trào toàn dân PC&CC; tổ chức quản lý đội dân phòng; Đầu tư kinh phí cho hoạt động PC&CC; trang bị phương tiện PC&CC cho các đội dân phòng theo quy định; bảo đảm điều kiện giao thông, nguồn nước phục vụ chữa cháy; Chỉ đạo việc xây dựng và thực tập phương án chữa cháy; Tổ chức chữa cháy và giải quyết hậu quả vụ cháy; Thống kê, báo cáo về PC&CC lên UBND cấp huyện [26].

1.3.1.4. Trách nhiệm của Cảnh sát PC&CC thành phố Đà Nẵng

Đề xuất ban hành các văn bản quy phạm pháp luật, các chủ trương, chính sách kế hoạch và các giải pháp về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu gồm: Quy hoạch mạng lưới kinh doanh xăng dầu trên địa bàn; Thống kê số liệu các vụ cháy cơ sở kinh doanh xăng dầu; Đánh giá thực trạng về tình hình và hoạt động của lực lượng PC&CC; Thực trạng công tác tổ chức thực hiện các chủ trương chính sách, các quy định của pháp luật của địa phương về nhiệm vụ đảm bảo an toàn PC&CC tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu; đánh giá sự quan tâm, chỉ đạo và tạo điều kiện của cấp ủy chính quyền các cấp.

Tham mưu, đề xuất ban hành và tổ chức thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật, văn bản áp dụng pháp luật về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu:

Báo cáo, đề xuất Bộ Công an chỉ đạo công tác đảm bảo an toàn PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu; Kiến nghị những vấn đề có liên quan nhằm tăng cường quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu trong phạm vi địa phương; Hướng dẫn các cơ quan, tổ chức và cá nhân thực hiện các quy định của pháp luật về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu.

Ngoài ra phải thực hiện chức năng quản lý theo thẩm quyền được giao như: Tổ chức tuyên truyền và hướng dẫn xây dựng phong trào toàn dân PCCC; Tiến hành thanh tra Kiểm tra và xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về PC&CC theo quy định; Quản lý nhà nước về phòng cháy trong đầu tư xây dựng; Nghiên cứu đề xuất các cấp chính quyền quy hoạch mạng lưới các đội chữa cháy của lực lượng Cảnh sát PC&CC, lực lượng PC&CC cơ sở; chủ động về lực lượng, phương tiện chữa cháy kế hoạch huy động tham gia chữa cháy trong những trường hợp cần thiết; Hướng dẫn, chỉ đạo công tác huấn luyện nghiệp vụ và kiểm tra nghiệp vụ chữa cháy đối với từng loại đối tượng; Hướng dẫn, chỉ đạo, kiểm tra việc lập và thực tập phương án chữa cháy, Nghiên cứu đề xuất việc đảm bảo nguồn nước, thông tin liên lạc, giao thông, trang bị phương tiện chữa cháy; đề xuất trang bị phương tiện chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ đảm bảo khả năng chiến đấu của lực lượng; tăng cường Nghiên cứu, ứng dụng tiến bộ khoa học, công nghệ về PC&CC, trong đó tập trung vào việc nghiên cứu và đề xuất ban hành các văn bản quy phạm pháp luật, QCVN, TCVN về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu cho phù hợp; Tập trung nghiên cứu các giải pháp kỹ thuật, giải pháp xã hội trong quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu. Nhằm nâng cao năng lực tổ chức, thực hiện chức năng quản lý nhà nước về PCCC trên tất cả

các lĩnh vực lực lượng Cảnh sát PC&CC cần tập trung vào việc nghiên cứu hoàn thiện mô hình tổ chức, thực hiện việc phân cấp gắn với phân quyền quản lý nhà nước về PC&CC; xây dựng quy trình công tác gắn với kiểm tra giám sát; thường xuyên giáo dục chính trị tư tưởng cho đội ngũ CBCS, tổ chức bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ, pháp luật, đào tạo và đào tạo lại cán bộ theo tiêu chuẩn chức danh trong lực lượng Cảnh sát PC&CC từng bước xây dựng được đội ngũ chuyên gia đầu ngành trong lĩnh vực PC&CC [26].

1.3.2. Khách thể của quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Khách thể của quản lý nhà nước là trật tự quản lý nhà nước, được pháp luật quy định và bảo vệ. Vì vậy, khách thể của quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu là trật tự quản lý nhà nước về PC&CC được quy định ở trong các văn bản quy phạm pháp luật về PC&CC. Có thể khái quát khách thể quản lý nhà nước về PC&CC thành 5 nhóm sau:

Nhóm các hành vi liên quan đến trách nhiệm tổ chức thực hiện các hoạt động về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu (tổ chức tuyên truyền, xây dựng phong trào toàn dân PCCC, xây dựng lực lượng PCCC cơ sở, Bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc...);

Nhóm các hành vi liên quan đến hoạt động phòng ngừa các nguyên nhân nguy cơ cháy, nổ nhằm bảo đảm an toàn cháy, duy trì trạng thái an toàn cháy (quản lý chất cháy, nổ, nguồn lửa, nguồn nhiệt, thiết bị dụng cụ sinh lửa; an toàn cháy trong quy hoạch, thiết kế công trình...);

Nhóm các hành vi liên quan đến hoạt động chữa cháy (lập phương án, thực tập theo phương án; thông tin liên lạc và việc huy động lực lượng phương tiện, tổ chức cứu người, cứu tài sản, chữa cháy; trách nhiệm giải quyết hậu quả vụ cháy...);

Nhóm các hành vi liên quan đến việc trang bị, sử dụng phương tiện PC&CC cơ sở kinh doanh xăng dầu;

Nhóm các hành vi liên quan đến tạo nguồn tài chính và sử dụng nguồn tài chính cho hoạt động PC&CC cơ sở kinh doanh xăng dầu;

1.3.3. Hình thức quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Ban hành các văn bản chỉ đạo và ban hành văn bản quy phạm pháp luật về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu. Trong đó ban hành các văn bản chỉ đạo công tác PC&CC là hình thức Cấp ủy, chính quyền các cấp xây dựng các Chỉ thị, chương trình, kế hoạch chỉ đạo công tác PC&CC, còn việc ban hành các văn bản quy phạm pháp luật về PC&CC là việc ra các Quyết định quy định việc đảm bảo an toàn PC&CC, các quyết định xử lý, khắc phục sự cố, chế độ, chính sách về PC&CC..., đây là hình thức pháp lý quan trọng nhất trong hoạt động của các chủ thể quản lý nhà nước về PC&CC.

Ban hành văn bản áp dụng quy phạm pháp luật về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu: là hình thức hoạt động chủ yếu của các chủ thể quản lý nhà nước về PC&CC, nội dung của nó là áp dụng một hay nhiều quy phạm pháp luật vào quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu, trong những điều kiện cụ thể, làm phát sinh, thay đổi hay chấm dứt những quan hệ pháp luật về PC&CC cụ thể. Những văn bản áp dụng quy phạm pháp luật do các chủ thể ban hành có tác động trực tiếp đến quyền và lợi ích của các đối tượng thuộc diện quản lý nhà nước về PC&CC, đòi hỏi các chủ thể có thẩm quyền phải có kiến thức pháp lý và chuyên môn, xem xét kỹ vấn đề để đưa ra quyết định đúng đắn.

Thực hiện những hoạt động khác mang tính chất pháp lý: Đây là hình thức pháp lý quan trọng của hoạt động quản lý nhà nước về PC&CC, bởi vì có thể trực tiếp tổ chức thực hiện chủ động. Hình thức hoạt động này được tiến hành khi phát sinh những điều kiện tương ứng được định trước trong quy phạm pháp luật nhưng không cần ban hành văn bản áp dụng quy phạm pháp

luật. Đó là những hoạt động như: Kiểm tra an toàn PC&CC; xử lý vi phạm các quy định về PC&CC, kiểm tra hiện trạng và nghiệm thu PC&CC.

Áp dụng những biện pháp tổ chức trực tiếp: Đó là những hoạt động xây dựng kế hoạch, triển khai công tác PC&CC; phân công trách nhiệm và phối hợp giữa các đơn vị, cơ quan nhà nước, các tổ chức xã hội; tuyên truyền, xây dựng phong trào toàn dân PCCC; tổng kết, rút kinh nghiệm; ứng dụng các tiến bộ khoa học.

Thực hiện những tác động về mặt nghiệp vụ - kỹ thuật: Đây là những hoạt động sử dụng kiến thức nghiệp vụ vào quá trình quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu. Những hoạt động này hết sức đa dạng, cụ thể: Tổ chức nghiên cứu, xây dựng các cơ sở khoa học để phục vụ cho việc sửa đổi, bổ sung, ban hành mới các văn bản quy phạm pháp luật, văn bản áp dụng pháp luật về PC&CC; Nghiên cứu, ứng dụng khoa học công nghệ về PC&CC đề ra các giải pháp phù hợp với từng cơ sở cụ thể; Ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác chỉ huy, điều hành, quản lý cơ sở, quản lý hồ sơ tài liệu.

1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu lực quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Trong quản lý nhà nước, hiệu lực thường được hiểu theo khía cạnh thực thi các quyết định mang tính quyền lực của các cơ quan quản lý nhà nước. Dựa trên quyền lực, các nhà quản lý có thể đưa ra nhiều quyết định quản lý và quyết định đó được thực hiện trên thực tế. Tuy nhiên, trong nhiều trường hợp, quyền lực không gắn liền với hiệu lực, nhiều quyết định quản lý nhà nước, kể cả quyết định mang tính cưỡng chế cũng không được thi hành, điều đó có nghĩa là không có hiệu lực. Theo đó, hiệu lực quản lý luôn gắn liền với tính khả thi của các quyết định quản lý và tính khả thi của các cơ quan thực hiện quyền lực nhà nước. Không ít những quyết định ban hành ra thiếu căn cứ, vừa thiếu tính pháp lý vừa thiếu tính thực tiễn và do đó hoặc hiệu lực rất thấp hoặc không có hiệu

lực. Do vậy hiệu lực của quản lý hành chính nhà nước luôn phụ thuộc vào các yếu tố như: Năng lực, chất lượng của nền hành chính (tổng hợp các yếu tố thể chế, tổ chức bộ máy, đội ngũ công chức); Sự ủng hộ, tin tưởng của dân càng lớn thì kết quả hoạt động quản lý của bộ máy hành chính càng cao; Nội dung và phương thức lãnh đạo của Đảng, sự phân công rành mạch giữa các quyền lập pháp, hành pháp, tư pháp.

Hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu có quan hệ chặt chẽ đến quyền lực và năng lực Nhà nước. Nhưng quyền lực trong quản lý phải xuất phát từ các quy định đúng đắn trong hệ thống pháp luật và năng lực nhà nước thể hiện bằng khả năng tổ chức thực hiện, đưa pháp luật về PC&CC vào cuộc sống. Theo đó hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu phụ thuộc vào các yếu tố sau:

1.4.1. Hệ thống văn bản quy phạm pháp luật và văn bản quy phạm kỹ thuật về PC&CC mang tính đồng bộ, đầy đủ, thống nhất và có tính khả thi cao

Hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về PC&CC điều chỉnh các hoạt động trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu hiện nay gồm: Luật PC&CC năm 2001, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều Luật PC&CC, Luật xử lý vi phạm hành chính; Nghị định số 79/2014/NĐ-CP ngày 31/7/2014 của Chính Phủ về quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật PCCC và Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật PC&CC; Nghị định số 167/2013/NĐ-CP ngày 12/11/2013 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực an ninh trật tự, an toàn xã hội, phòng chống tệ nạn xã hội, phòng cháy và chữa cháy, phòng chống bạo lực gia đình; Nghị định số 97/2013/NĐ-CP ngày 27/8/2013 của Chính phủ về việc quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực dầu khí, kinh doanh xăng dầu, khí dầu mỏ hóa lỏng; Nghị định số 83/2014/NĐ-CP ngày 03/9/2014 của Chính phủ quy định về kinh doanh xăng dầu; Nghị định số 130/2006/NĐ-CP ngày 08/11/2006 của Chính phủ quy định

về chế độ bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc; Thông tư liên tịch số 15/2001/TTLT-BTM-BCA ngày 10/5/2001 giữa Bộ Thương mại - Bộ Công an quy định việc trang bị và quản lý các phương tiện chữa cháy trong kho dầu mỏ và sản phẩm dầu mỏ.

Các Tiêu chuẩn, Quy chuẩn PC&CC cơ sở kinh doanh xăng dầu: QCVN 01:2013/BXD Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về yêu cầu thiết kế cửa hàng xăng dầu; TCVN 5307 – 2009 Kho dầu mỏ và sản phẩm dầu mỏ – Yêu cầu thiết kế; TCVN 5334-2006 Thiết kế điện kho dầu mỏ và sản phẩm dầu mỏ - Yêu cầu an toàn trong thiết kế, lắp đặt và sử dụng; TCVN 5684- 2003 An toàn cháy các công trình dầu mỏ và sản phẩm dầu mỏ; TCVN 5760 – 1993 Hệ thống chữa cháy – Yêu cầu chung về thiết kế, lắp đặt, sử dụng...

Hệ thống văn bản quy phạm pháp luật và văn bản quy phạm kỹ thuật về PC&CC là cơ sở pháp lý để các cơ quan quản lý nhà nước về PC&CC thực thi nhiệm vụ một cách nghiêm túc nhất. Do vậy, để quản lý nhà nước về PC&CC thực sự có hiệu quả, yêu cầu hệ thống văn bản quy phạm pháp luật và văn bản quy phạm kỹ thuật về PC&CC điều chỉnh các hoạt động trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu phải bảo đảm tính đồng bộ, đầy đủ, thống nhất, tính khả thi cao

1.4.2. Ý thức chấp hành các quy định của pháp luật về phòng cháy và chữa cháy của người đứng đầu và cán bộ, nhân viên trong các cơ sở kinh doanh xăng dầu.

Xăng dầu là sản phẩm có tính cháy nổ cao nên các cơ sở kinh doanh xăng dầu luôn có tính chất đặc thù trong quản lý nhà nước về PC&CC. Những người làm việc tại cơ sở kinh doanh xăng dầu chính là lực lượng nòng cốt trong thực hiện nhiệm vụ đảm bảo an toàn PC&CC tại cơ sở. Tuy nhiên, do nhiều yếu tố khách quan và chủ quan như tiền lương công nhân, chế độ chính sách, nhận thức của cá nhân... đã tác động đến ý thức và trách nhiệm thực hiện các quy định đảm bảo an toàn PC&CC. Thực tế cho thấy, pháp luật về

PC&CC không tự đi vào cuộc sống, pháp luật phải thông qua hoạt động tuyên truyền phổ biến, giáo dục và ý thức tự giác của các cá nhân trong xã hội, để biến việc thực hiện những quy định của pháp luật thành hiện thực sinh động. Do vậy, việc giáo dục nhận thức, nâng cao ý thức chấp hành cho mọi người có ảnh hưởng không nhỏ đối với việc nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu. Việc chấp hành pháp luật về PC&CC là việc thực hiện đầy đủ trách nhiệm của mình đối với công tác PC&CC được pháp luật quy định rất cụ thể, bao gồm: trách nhiệm của người đứng đầu và các cá nhân làm việc tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu.

Người đứng đầu cơ sở có trách nhiệm: Tổ chức tuyên truyền, phổ biến pháp luật, kiến thức PC&CC, huấn luyện nghiệp vụ PC&CC; xây dựng phong trào toàn dân PC&CC; thành lập, duy trì hoạt động của đội PC&CC cơ sở theo quy định của pháp luật; Ban hành theo thẩm quyền nội quy và biện pháp về PC&CC; Tổ chức thực hiện, kiểm tra, giám sát việc chấp hành quy định về PC&CC; Bảo đảm kinh phí cho hoạt động PC&CC; trang bị và duy trì hoạt động của dụng cụ, phương tiện PC&CC; chuẩn bị các điều kiện phục vụ chữa cháy; xây dựng và tổ chức thực tập phương án chữa cháy; tổ chức huấn luyện nghiệp vụ về PC&CC; tổ chức chữa cháy và khắc phục hậu quả do cháy gây ra; Thực hiện chế độ bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc theo quy định của pháp luật; Phối hợp với các cơ quan, tổ chức và hộ gia đình xung quanh trong việc đảm bảo an toàn về PC&CC; không gây nguy hiểm cháy, nổ đối với cơ quan, tổ chức và hộ gia đình lân cận.

Các cá nhân làm việc trong cơ sở kinh doanh xăng dầu có trách nhiệm: Chấp hành các quy định của pháp luật về PC&CC; Nắm vững kiến thức cơ bản về PC&CC; biết sử dụng dụng cụ, phương tiện PC&CC thông dụng; ngăn chặn nguy cơ trực tiếp phát sinh cháy, hành vi vi phạm quy định an toàn PC&CC; báo cháy kịp thời và chấp hành nghiêm lệnh huy động tham gia chữa cháy và hoạt động PCCC khác; Tham gia đội PC&CC cơ sở hoặc đội

PC&CC chuyên ngành theo quy định; góp ý, kiến nghị với chính quyền địa phương nơi cư trú, người đứng đầu cơ quan, tổ chức nơi làm việc về các biện pháp đảm bảo an toàn về PC&CC.

1.4.3. Năng lực tổ chức quản lý và chất lượng hoạt động của các chủ thể quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy

Trong quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu các chủ thể như Sở Công Thương, Sở xây dựng, UBND các cấp và Cảnh sát PC&CC có trách nhiệm tổ chức hoạt động quản lý theo chức năng, nhiệm vụ chuyên môn và quyền hạn được giao. Tuy nhiên năng lực tổ chức quản lý trong quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu của Cảnh sát PC&CC đóng vai trò có tác động trực tiếp đến hiệu lực quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu. Năng lực tổ chức quản lý phụ thuộc vào các yếu tố: Tổ chức bộ máy chặt chẽ, có sự phân công, phân cấp; đội ngũ cán bộ có trình độ, năng lực và các điều kiện vật chất, phương tiện kỹ thuật theo yêu cầu của quản lý nhà nước về PC&CC nhằm thực hiện tốt nhiệm vụ tham mưu, đề xuất cho Bộ Công an và các cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành và tổ chức thực hiện các quy định của pháp luật về PC&CC đối với các cơ sở kinh doanh xăng dầu; Tổ chức tuyên truyền, phổ biến pháp luật; hướng dẫn xây dựng phong trào toàn dân PC&CC; huấn luyện, bồi dưỡng nghiệp vụ, kiến thức về PC&CC cho các đối tượng làm việc trong các cơ sở kinh doanh xăng dầu; Kiểm tra, thanh tra, xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về PC&CC; Triển khai thực hiện các biện pháp phòng cháy; thẩm duyệt thiết kế và nghiệm thu về PC&CC; thực hiện nhiệm vụ chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ kịp thời, hiệu quả; trang bị, quản lý phương tiện phòng cháy, chữa cháy và đầu tư kinh phí cho hoạt động PC&CC; xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC chính quy, tinh nhuệ và từng bước hiện đại,

Kết luận Chương 1

Quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu là một nội dung trong quản lý nhà nước về PC&CC, với mục đích là bảo đảm cho việc thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật về PC&CC tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu, đây là hoạt động tất yếu nhằm góp phần nâng cao hiệu lực của quản lý nhà nước về PC&CC. Trên cơ sở những nhận thức chung về quản lý nhà nước về PC&CC, chương 1 đã khái quát một số nội dung về quản lý nhà nước về PC&CC; những vấn đề lý luận cơ bản về quản lý hành chính nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu như: khái niệm, vai trò, nội dung, hình thức, chủ thể, khách thể của quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu. Đồng thời, làm rõ trách nhiệm của các Ban bộ ngành UBND các cấp và lực lượng Cảnh sát PC&CC, qua đó đánh giá việc thực hiện trách nhiệm của các lực lượng này trong công tác quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu.

Chương 1 cũng đã phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC đối với các cơ sở kinh doanh xăng dầu như: hệ thống các văn bản quy phạm pháp luật, quy phạm kỹ thuật về PC&CC, các nội dung liên quan đến ý thức chấp hành pháp luật về PC&CC của các chủ thể, đối tượng có liên quan và năng lực tổ chức quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu của các chủ thể mà trọng tâm là lực lượng Cảnh sát PC&CC. Từ đó làm cơ sở cho việc khảo sát, đánh giá thực trạng công tác quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu ở chương 2

CHƯƠNG 2

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY TRÊN LĨNH VỰC KINH DOANH XĂNG DẦU TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

2.1. Đặc điểm tình hình có liên quan đến công tác quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu trên địa bàn thành phố Đà Nẵng

2.1.1. Đặc điểm, điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội

Thành phố Đà Nẵng nằm ở Miền Trung của đất nước, có địa hình khá phức tạp, phần lớn diện tích là đồi núi, phía Bắc là dãy Bạch Mã với đèo Hải Vân, phía Tây là dãy Trường Sơn với những núi cao và dốc tập trung ở phía Bắc và kéo dài đến phía Tây, Tây Nam, thấp dần phía Đông tạo nên thành phố Đà Nẵng như một vùng bán thung lũng tiến dần ra Biển Đông. Trong phạm vi khu vực và quốc tế, thành phố Đà Nẵng là một trong những cửa ngõ quan trọng ra biển của Tây Nguyên và các nước Lào, Campuchia, Thái Lan, Myanmar đến các nước vùng Đông Bắc Á thông qua Hành lang kinh tế Đông Tây với điểm kết thúc là Cảng biển Tiên Sa.

Là trung tâm kinh tế- chính trị, khoa học - kỹ thuật, văn hóa - xã hội, ... của miền Trung, Đà Nẵng có diện tích 1.285,43 Km², có 07 quận huyện và 01 huyện đảo Hoàng Sa, tổng dân số 1,2 triệu người. Tổng sản phẩm nội địa (GDP) trong 10 năm (2006-2015) bình quân tăng 12%; cơ cấu kinh tế tiếp tục chuyển dịch tăng tỉ trọng ngành công nghiệp - xây dựng, giảm tương đối tỉ trọng ngành nông nghiệp (giai đoạn 2006-2010). Đến năm 2015, cơ cấu kinh tế tiếp tục chuyển dịch theo hướng hiện đại hoá, phù hợp với Nghị quyết Đại hội XX của thành phố, Nghị quyết 33-NQ/TW và kết luận số 75-KL/TW của Bộ chính trị. Tổng thu ngân sách năm 2015 là 14.919,2 tỷ đồng GRDP là

45.885 tỷ đồng; thành phố có 05 khu công nghiệp tập trung, 01 khu dịch vụ thủy sản, 01 khu công nghệ cao với tổng số trên 11.000 doanh nghiệp dân doanh, tổng vốn đăng ký đạt 31,6 ngàn tỉ đồng, tính đến cuối năm 2015 có 456 dự án đầu tư trong nước với tổng vốn đầu tư là 74.000 tỷ đồng; 380 dự án FDI, tổng vốn đầu tư 3,49 tỉ USD

(Nguồn: Báo cáo số 39/BC- UBND ngày 11/3/2016 của UBND TP Đà Nẵng)

Đà Nẵng có đầy đủ 04 loại đường giao thông thông dụng đường thủy, đường không, đường bộ, đường sắt khá phát triển, thành phố có tổng cộng 382,583 km đường bộ; có Quốc lộ 1 A và Quốc lộ 14 B là trục giao thông chính nối liền Đà Nẵng với các tỉnh thành trong cả nước là với tổng chiều dài 71 Km. Đà Nẵng có sân bay dân dụng và sân bay quân sự, có 02 cảng biển và nhiều tuyến sông lớn là nơi hoạt động của các tàu, thuyền kinh doanh du lịch, là nơi tập trung nhiều tàu đánh cá có công suất lớn, tàu dịch vụ hậu cần nghề cá

2.1.2. Tình hình phát triển các cơ sở kinh doanh xăng dầu

Xăng dầu là một mặt hàng chiến lược trong vấn đề đảm bảo an ninh năng lượng và an ninh kinh tế của các quốc gia sự biến động của xăng dầu có tác động trực tiếp và mạnh mẽ đến biến động giá cả thị trường tài chính, ảnh hưởng đến sự ổn định chính trị, xã hội, có tác động trực tiếp đến chi phí sản xuất và tiêu dùng xã hội. Hoạt động kinh doanh xăng dầu trên địa bàn thành phố rất đa dạng với nhiều thành phần kinh tế tham gia, bao gồm các loại hình: DNTN, công ty TNHH, công ty cổ phần, doanh nghiệp nhà nước, các doanh nghiệp thuộc Quân đội.... Xác định tầm quan trọng của xăng dầu trong việc đảm bảo an ninh quốc phòng và an sinh xã hội năm 1999 UBND thành phố Đà Nẵng ban hành Quyết định số 19/1999/QĐ-UB ngày 31/12/1999 phê duyệt quy hoạch tổng thể mạng lưới kinh doanh xăng dầu trên địa bàn thành phố Đà Nẵng đến năm 2010. Sau 15 năm, mạng lưới kinh doanh xăng dầu ngày càng phát triển với sự tham gia của nhiều thành phần kinh tế, do vậy

UBND TP đã chỉ đạo khảo sát xây dựng quy hoạch mạng lưới kinh doanh xăng dầu đến năm 2020, tầm nhìn 2030 trên địa bàn TP Đà Nẵng

Qua thống kê, tổng số cơ sở kinh doanh xăng dầu là 60 đơn vị, doanh nghiệp. Trong đó, có 04 đơn vị đầu mối cung cấp xăng dầu; 02 tổng đại lý; 54 đơn vị hoạt động theo loại hình đại lý bán lẻ. Hiện tại có 07 cụm kho với tổng sức chứa 165.000 m³; 93 cửa hàng xăng dầu cố định bố trí trên địa bàn 07 quận huyện và 27 tàu dầu với tổng sức chứa khoảng 9.569 m³ xăng, dầu. Ngoài ra còn có nhiều kho xăng dầu phục vụ cho mục đích quân sự trong các đơn vị quân đội: kho xăng dầu Sư đoàn 372, kho xăng dầu Sư đoàn 375, kho xăng dầu vùng 3 Hải quân...

2.1.3. Đặc điểm quy hoạch và kiến trúc xây dựng có liên quan tới công tác đảm bảo an toàn phòng cháy và chữa cháy

Sau ngày giải phóng đến năm 1999, nhiều cơ sở kinh doanh xăng dầu được các đơn vị quân đội và cơ quan nhà nước tiếp nhận lại, sửa chữa phục vụ an ninh quốc phòng và sản xuất kinh doanh, một số cửa hàng xăng dầu được xây dựng trong khu vực nội thành, rất gần với khu dân cư và các công trình công cộng nhưng không có quy hoạch do vậy khoảng cách an toàn PC&CC không đảm bảo, nhiều cơ sở không thực hiện thẩm duyệt, nghiệm thu về PC&CC theo quy định của pháp luật, không đảm bảo diện tích theo quy định, các điều kiện phục vụ chữa cháy hạn chế. Mặt khác trong quy hoạch mạng lưới cơ sở kinh doanh xăng dầu đến năm 2010 của thành phố chưa chú trọng đến việc áp dụng các quy chuẩn, tiêu chuẩn kỹ thuật về PC&CC mà chỉ tập trung vào việc phát triển mạng lưới cửa hàng bán lẻ; hệ thống pháp luật về PC&CC và các tiêu chuẩn kỹ thuật trong lĩnh vực xăng dầu chậm được triển khai và sửa đổi cho phù hợp với sự phát triển. Thực tế hiện nay, còn 01 kho của Công ty xăng dầu Quân đội khu vực II là hệ thống kho cũ từ trước năm 1975 và có 04 cửa hàng xăng dầu diện tích nhỏ, sát với khu dân cư và các công trình công cộng. Theo thống kê, trong 93 cửa hàng xăng dầu có 30 cửa

hàng nằm trên đường Quốc lộ, còn lại ở trong các khu công nghiệp, bến xe và khu dân cư.

Đặc điểm kiến trúc của kho và cửa hàng xăng dầu chủ yếu là nhà cấp IV khung thép, mái tôn, tường xây gạch, bao gồm các hạng mục: nhà điều hành, trụ bơm, đảo bơm, bể chứa xăng dầu, hệ thống bơm, hút xăng dầu, hệ thống giàn cấp phát xăng dầu, hệ thống ống công nghệ, nhà bơm xăng dầu

2.1.4. Tính chất nguy hiểm cháy, nổ tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu

- Xăng, dầu là chất lỏng rất nguy hiểm về cháy, nổ trong quá trình bảo quản, vận chuyển và sử dụng, với tính chất dễ bắt hơi ở nhiệt độ thấp nên trong bất kỳ nhiệt độ nào cũng tạo ra môi trường nguy hiểm về cháy nổ. Hơi xăng dầu nặng hơn không khí từ 2 đến 5 lần, do đó khi khuếch tán vào không khí thường tích tụ lại ở những nơi trũng, kín, khuất gió và hình thành môi trường nguy hiểm thể gây ra cháy nổ khi tiếp xúc với nguồn nhiệt; khi cháy tỏa ra nhiệt lượng lớn gây ra hiện tượng bức xạ nhiệt làm cho xung quanh vùng cháy sẽ bị đốt nóng, mặt khác vận tốc cháy của xăng dầu rất nhanh, nếu không dập tắt kịp thời sẽ gây ra cháy lan. Với đặc tính không tan trong nước và có tỷ trọng nhẹ hơn nước cho nên xăng dầu có thể cháy lan trên mặt nước và gây rất nhiều khó khăn cho công tác chữa cháy và ngăn chặn cháy lan; xăng dầu có điện trở suất lớn nên quá trình bơm rót xuất nhập, vận chuyển xăng dầu bị xáo trộn mạnh, ma sát với nhau, với thành ống, bể chứa... các điện tích phát sinh ra tích tụ lại, khi đạt hiệu điện thế nhất định sẽ phát sinh tia lửa điện. Ngoài ra xăng dầu có khả năng tạo ra sun phua sắt FeS₂, các sunfua sắt khi tiếp xúc với không khí tạo ra phản ứng Ôxy hóa và sinh ra nhiệt độ có thể đạt đến 600 °C lớn hơn nhiệt độ tự bắt cháy và gây cháy hỗn hợp

- Trong thực tiễn nguyên nhân cơ bản hình thành môi trường nguy hiểm cháy, nổ là do quá trình bơm rót, vận chuyển xăng dầu... không kiểm tra thiết bị dụng cụ đo, đầu nối, không tiếp đất khi vận chuyển, bơm rót làm cho xăng

dầu chảy ra ngoài, phát sinh tĩnh điện gây cháy; trong khu vực kho, cửa hàng các thùng hay xuất hiện các nguồn nhiệt có thể gây cháy như hút thuốc lá, thắp hương thờ cúng sự cố hệ thống điện do hàn cắt kim loại trong quá trình thi công... Ngoài ra trong quá trình hoạt động cơ sở không trang bị thiết bị phòng nổ, sử dụng các dụng cụ kimloại gây phát sinh tia lửa; do sét đánh thẳng, cảm ứng điện từ, tĩnh điện, không thường xuyên vệ sinh công nghiệp gây ra hiện tượng tự cháy do sunfua sắt ...

2.1.5. Tình hình cháy, nổ và các sự cố bực vỡ bể chứa tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu trên địa bàn thành phố Đà Nẵng trong 10 năm (2006-2015)

10 năm qua, xảy ra 09 vụ cháy, nổ và sự cố bể chứa, Trong đó, 02 sự cố bực vỡ bể chứa, 03 vụ cháy cửa hàng xăng dầu, 01 vụ cháy dầu tại trạm biến áp 01 vụ cháy kho dầu nội bộ trong cơ sở Quân đội, 01 vụ cháy bồn dầu trong cơ sở sản xuất, thiệt hại về tài sản hơn 20 tỷ đồng, làm chết 04 người, bị thương 06 người. Số vụ cháy và thiệt hại do cháy tuy không nhiều nhưng lĩnh vực xăng dầu luôn tiềm ẩn nguy cơ cháy, nổ ở mức cao và nguy cơ gây thảm họa về môi trường, ảnh hưởng đến an ninh quốc phòng, năng lượng, sức khỏe, đời sống sinh hoạt của người dân. Một số vụ cháy, nổ và sự cố bực vỡ bể chứa xăng dầu điển hình:

* Vụ vỡ bể chứa xăng ZA1 tại kho xăng dầu Hàng Không - địa chỉ phường Hòa Hiệp Bắc quận Liên Chiểu thành phố Đà Nẵng, xảy ra lúc 12 giờ 55 phút ngày 16/10/2008 làm vỡ 02 bể chứa 6.500 m³ nhiên liệu bay ZA1 tỏa ra môi trường một phạm vi rộng có nồng độ hỗn hợp hơi xăng đậm đặc gây nguy cơ cháy lớn rất cao. Nếu xảy ra cháy thì sẽ gây cháy các kho xăng dầu lân cận, gây cháy rừng đặc dụng Nam Hải Vân, các cơ sở sản xuất, khu vực cảng Liên Chiểu... gây tắc nghẽn giao thông trên tuyến Quốc lộ 1A, gây thảm họa về môi trường và ảnh hưởng đến đời sống của hàng trăm ngàn hộ dân sinh sống gần khu vực. Nguyên nhân của sự cố là do sạt lở bờ kè, gây thất

thoát hơn 20.000m³ xăng ZA1 hư hỏng nặng 02 bể chứa và hệ thống công nghệ thiệt hại ước tính thành tiền khoảng 05 tỷ đồng. Sự việc trên cho thấy còn nhiều thiếu sót trong quản lý đầu tư về xây dựng đó là chất lượng thi công công trình, chưa đánh giá hết những nguy hiểm có thể xảy ra khi chọn vị trí xây dựng kho ở triền dốc núi, quá trình hoạt động chủ cơ sở chưa quan tâm gia cố sửa chữa, kê kê và các vấn đề đảm bảo an toàn

* Vụ cháy Cửa hàng xăng dầu Hoàng Tiến, địa chỉ phường Hòa Thọ Đông quận Cẩm Lệ, thành phố Đà Nẵng xảy ra lúc 09h35' ngày 12/6/2011, làm cháy hoàn toàn 03 xe ô tô tải, 2.000 lít dầu nhớt, tương đương khoảng 02 tỷ đồng, nguyên nhân do chập điện bình xe ô tô, vụ cháy đã gây tắc nghẽn giao thông trong nhiều giờ tại cầu vượt Hòa Cầm nối Đà Nẵng với các tỉnh Tây Nguyên, ảnh hưởng đến đời sống sinh hoạt của nhân dân, gây mất an ninh trật tự trên địa bàn. Qua sự cố cháy thấy rằng chủ cơ sở đã xem nhẹ việc thực hiện quy định đảm bảo an toàn PCCC đối với cửa hàng xăng dầu đó là nghiêm cấm việc sử dụng mặt bằng làm nơi để xe và hàng hóa, về phía cơ quan Cảnh sát PC&CC chưa chủ động nắm tình hình, không tiến hành kiểm tra đột xuất để nhắc nhở xử lý các hành vi vi phạm

* Vụ cháy, nổ kho xăng, dầu Nước Mặn, Đường Lê Văn Hiến quận Ngũ Hành Sơn, thành phố Đà Nẵng, xảy ra lúc 7h30 ngày 22/3/2007, làm 04 người chết, 04 người bị thương, toàn bộ bể chứa 20.000 m³ xăng dầu đang trong quá trình hoàn thiện đã bị hư hỏng hoàn toàn giá trị ước tính gần 10 tỷ đồng, nguyên nhân do trong nước thử tải bể chứa có lẫn xăng dầu, gặp tia lửa hàn gây cháy, nổ. Vụ cháy đã là gián đoạn quá trình xây dựng kho trong nhiều tháng gây hoảng loạn cho các hộ dân và các cơ sở trường học, bệnh viện gần khu vực kho, ảnh hưởng nghiêm trọng đến tình hình an ninh trật tự trên địa bàn thành phố. Vụ việc trên cho thấy công tác quản lý và hướng dẫn công nhân thi công trong công trình chấp hành quy định về PCCC trong hàn cắt kim loại, chủ đầu tư không lường hết mức độ nguy hiểm cháy nổ khi sử dụng

đường ống xăng dầu cũ để dẫn nước vào bể để thử tải, cơ quan cảnh sát PC&CC thẩm định phương án an toàn PCCC chưa thật kỹ

2.2. Mô hình tổ chức quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

2.2.1. Mô hình quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Theo lý luận quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu ghi ở chương 1 thì nội dung quản lý thể hiện mô hình chung trong quản lý như sau:

UBND thành phố ban hành các văn bản quy phạm pháp luật, văn bản áp dụng pháp luật như các quyết định, chương trình, kế hoạch nhằm thực hiện trách nhiệm trong thực hiện các quy định của pháp luật về PC&CC và chấp hành sự chỉ đạo điều hành của Chính phủ, Thành ủy, đồng thời với đó là nhằm chỉ đạo các sở, ban, ngành, các địa phương triển khai thực hiện quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu. Theo chức năng và nhiệm vụ được nhà nước giao các địa phương, sở, ngành chủ động triển khai thực hiện nhiệm vụ của mình, đồng thời phối hợp với Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng trong quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu như việc tham mưu cho thành phố ban hành các văn bản chỉ đạo, lập quy hoạch mạng lưới các cửa hàng, kho xăng dầu; xác định địa điểm xây dựng các cơ sở kinh doanh xăng dầu; cấp giấy phép xây dựng; thanh tra kiểm tra an toàn PC&CC, xử lý hành vi vi phạm an toàn PC&CC; tổ chức tuyên truyền phổ biến kiến thức pháp luật về PC&CC, xây dựng phong trào toàn dân PC&CC. Tuy nhiên trong quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu do địa phương và các sở ngành chỉ thực hiện một hay một số nội dung thuộc phạm vi chức năng, nhiệm vụ của mình. Nên về cơ bản, để đánh giá toàn diện hơn thực trạng quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu tại địa bàn thành phố Đà Nẵng, cần tập trung nghiên

cứu, đánh giá mô hình tổ chức bộ máy của Cảnh sát PC&CC thành phố Đà Nẵng, đây là cơ sở quan trọng để đề xuất các giải pháp trong thời gian tới.

Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng được thành lập theo Quyết định 2434/QĐ-TTg ngày 30/12/2010 của Thủ tướng Chính phủ, Bộ máy của Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng được ban hành theo Quyết định số 754/QĐ-BCA ngày 08/3/2013 của Bộ Công an, theo đó cơ cấu, tổ chức bộ máy gồm 05 phòng Cảnh sát PC&CC khu vực và 06 phòng nghiệp vụ; 01 Trung tâm Nghiên cứu ứng dụng và đào tạo huấn luyện

* Theo báo cáo tổng kết năm 2016 của Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng, tính đến ngày 16/11/2015, quân số đơn vị là 835 CBCS, trong đó: lãnh đạo Cảnh sát PC&CC gồm 01 Giám đốc; 03 phó Giám đốc; lãnh đạo cấp phòng trở lên: 50 đồng chí; CBCS làm công tác kiểm tra an toàn PCCC: 42 đồng chí; CBCS làm công tác chữa cháy & CNCH: 142 đồng chí; CBCS làm tham mưu, Xây dựng lực lượng, Hậu cần: 205 đồng chí.

- Về phương tiện chiến đấu: 18 xe chữa cháy các loại; 02 xe cứu nạn, cứu hộ, 06 xe thang, 08 Cano; 06 xe chỉ huy, 02 xe cứu thương, 06 xe chở phương tiện, 19 xe chuyên dùng; 19 máy bơm chữa cháy khiêng tay.

2.2.2. Phân công nhiệm vụ quản lý về phòng cháy

- Hiện nay Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng quản lý 3.317 cơ sở thuộc Phụ lục I (*danh mục cơ sở thuộc diện quản lý về PC&CC*) và 1.645 cơ sở thuộc phụ lục II (*danh mục cơ sở có nguy hiểm về cháy, nổ*) theo Nghị định 79/2014/ NĐ-CP ngày 31/7/2014. Giám đốc Cảnh sát PC&CC phân cấp quản lý về PC&CC các cơ sở xăng dầu gồm: 07 kho xăng dầu; 93 cửa hàng xăng dầu, 25 tàu dầu, 03 cảng xuất nhập xăng dầu được giao cho các đơn vị như sau:

- + Phòng Hướng dẫn phòng cháy: quản lý 07 kho xăng dầu;
- + Phòng Cảnh sát PC&CC số 1 (Phụ trách địa bàn quận Hải Châu): quản lý 15 cửa hàng xăng dầu;

+ Phòng Cảnh sát PC&CC số 2 (Phụ trách địa bàn quận Thanh Khê): quản lý 07 cửa hàng xăng dầu;

+ Phòng Cảnh sát PC&CC số 3 (Phụ trách địa bàn quận Sơn Trà và quận Ngũ Hành Sơn): quản lý 19 cửa hàng xăng dầu;

+ Phòng Cảnh sát PC&CC số 4 (Phụ trách địa bàn quận Liên Chiểu): quản lý 17 cửa hàng xăng dầu;

+ Phòng Cảnh sát PC&CC số 5 (Phụ trách địa bàn quận Cẩm Lệ và huyện Hòa Vang): quản lý 35 cửa hàng xăng dầu;

+ Phòng Cảnh sát PCCC và CNCH Trên sông phụ trách 27 tàu chở dầu 01 cửa hàng xăng dầu ven sông; 03 cảng xuất nhập xăng dầu;

+ Công tác bố trí cán bộ kiểm tra an toàn PCCC thực hiện theo Thông tư số 63/2013/TT-BCA của Bộ Công an; đội ngũ cán bộ đủ tiêu chuẩn được bố trí làm công tác kiểm tra an toàn PCCC là 42 đồng chí;

- Theo đặc điểm tình hình của Cảnh sát PC&CC TP, công tác quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu thực hiện theo phương thức quản lý địa bàn, do vậy cán bộ kiểm tra không chỉ phụ trách cơ sở xăng dầu mà còn quản lý thêm một số loại hình cơ sở khác. Theo Thông tư số 63/2013/TT-BCA của Bộ công an mỗi cán bộ không quản lý quá 70 cơ sở, như vậy so với tổng số cơ sở thuộc diện quản lý về PC&CC trên địa bàn thành phố thì số cán bộ kiểm tra an toàn PC&CC còn thiếu rất nhiều. Chính vì vậy trong thực hiện chức năng quản lý gần như số lượt kiểm tra PC&CC không đảm bảo số lượt theo quy định của pháp luật;

- Về trình độ và năng lực của cán bộ kiểm tra an toàn PC&CC còn có nhiều hạn chế, nhiều cán bộ thiếu kinh nghiệm thực tiễn, hiểu biết pháp luật chưa sâu. theo số liệu thống kê trong 42 đồng chí phụ trách quản lý cơ sở kinh doanh xăng dầu, có: 11 đồng chí có trình độ đại học, 31 đồng chí có trình độ Trung cấp PCCC và Trung cấp Cảnh sát quản lý hành chính. Chính

vì vậy nội dung và chất lượng công tác kiểm tra an toàn PC&CC còn không ít hạn chế, nhất là về tính pháp lý của hồ sơ.

2.2.3. Phân công nhiệm vụ chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ

- Công tác tổ chức chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ được phân công cho lực lượng chữa cháy chuyên nghiệp được bố trí tại các đội hướng dẫn, chỉ đạo về chữa cháy và Đội hướng dẫn và chỉ đạo về cứu nạn, cứu hộ thuộc Phòng Hướng dẫn chỉ đạo về chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ; các Đội chữa cháy chuyên nghiệp thuộc các phòng Cảnh sát PC&CC khu vực và phòng Cảnh sát PCCC & CNCH Trên sông. Công tác tổ chức chữa cháy được phân cấp theo địa bàn quản lý của các phòng Cảnh sát PC&CC khu vực và phòng Cảnh sát PCCC&CNCH Trên sông. Tuy nhiên do điều kiện về khoảng cách địa lý, công tác chữa cháy tại 4 xã miền núi thuộc huyện Hòa Vang do phòng Cảnh sát PC&CC số 5 phụ trách được phân công cho phòng Cảnh sát PC&CC số 4. Trong công tác thường trực chiến đấu, công tác huấn luyện các kỹ năng, chiến thuật chữa cháy được tổ chức thực hiện thường xuyên và theo chế độ định kỳ 01 năm 2 lần. Ngoài ra việc duy trì công tác thường trực sẵn sàng chiến đấu theo chế độ thường trực 24 giờ/ 24 giờ là quy định mang tính chất bắt buộc và là mệnh lệnh chiến đấu của lực lượng Cảnh sát PC&CC nhằm tổ chức lực lượng, phương tiện sẵn sàng chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ kịp thời

2.3. Thực trạng tổ chức và thực hiện quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu của lực lượng Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy thành phố Đà Nẵng

2.3.1. Công tác nắm tình hình, tham mưu, đề xuất ban hành và tổ chức thực hiện các văn bản pháp luật về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Với chức năng tham mưu giúp Bộ trưởng Bộ Công an, Thành ủy và UBND thành phố trong việc thực hiện chức năng quản lý nhà nước về

PC&CC, trực tiếp thực hiện nhiệm vụ phòng cháy, chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ; tham gia bảo vệ an ninh, bảo đảm trật tự an toàn xã hội và phòng chống tội phạm trên địa bàn. Những năm qua, lực lượng Cảnh sát PC&CC TP. Đà Nẵng luôn thực hiện tốt vai trò, trách nhiệm mà Đảng và Nhà nước giao cho, đã tham mưu cho cấp ủy, chính quyền các cấp ban hành nhiều văn bản chỉ đạo thực hiện các quy định của pháp luật về PCCC trên địa bàn thành phố như: Chỉ thị số 20/CT-TU ngày 24/02/2012 của Thành ủy về việc tăng cường chỉ đạo công tác PCCC và cứu nạn, cứu hộ trên địa bàn thành phố, Kế hoạch 8289/ KH- UBND ngày 10/10/2012 của UBND thành phố về triển khai chỉ thị số: 20- CT/TU của Thành ủy; phối hợp với Ban thường trực Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thành phố và các thành viên ký Quy chế phối hợp trong xây dựng phong trào toàn dân PCCC nhằm tuyên truyền, phổ biến kiến thức và giáo dục pháp luật về phòng cháy, chữa cháy; tham mưu UBNDTP Đà Nẵng ban hành Quyết định số 2551/QĐ-UBND ngày 24/7/2013 về quy hoạch mạng lưới công trình liên quan đến công tác PCCC. Đặc biệt đã tham mưu Thành ủy ban hành chương trình hành động số 05/CT-TU ngày 17/12/2015 về thực hiện Chỉ thị số: 47/CT-TW ngày 25/6/2015 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác PC&CC; Kế hoạch số 1768/ KH- UBND ngày 15/3/2015 của UBND thành phố về thực hiện chương trình hành động số: 05-CT/TU của Thành ủy. Thực hiện các văn bản chỉ đạo của Thành ủy, UBND thành phố Cảnh sát PC&CC TP đã chủ động phối hợp với các sở ngành triển khai thực hiện quy định của pháp luật về đảm bảo an toàn PC&CC trong đó luôn chú trọng đến công tác quản lý nhà nước trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu: đã chủ động phối hợp Sở Công thương, định kỳ hàng năm tham mưu UBND thành phố quyết định thành lập các đoàn kiểm tra liên ngành gồm đại diện UBND thành phố, Cảnh sát PC&CC, Công an thành phố, Sở Công thương, Sở Xây dựng, Sở Tài nguyên & môi trường, Sở Lao động - thương binh và xã hội tổ chức kiểm tra an toàn PC&CC đối

với cơ sở kinh doanh xăng dầu; tham mưu UBND thành phố ban hành nhiều công văn chỉ đạo đảm bảo an toàn PC&CC trong các đợt cao điểm mùa nắng hè, lễ, tết các đợt bảo vệ..., trong đó chú trọng đến các cơ sở kinh doanh xăng dầu, phương tiện vận chuyển xăng dầu, khí hóa lỏng; đồng thời, Cảnh sát PC&CC Tp. Đà Nẵng cũng ban hành nhiều kế hoạch, văn bản yêu cầu các đơn vị trực thuộc triển khai, tổ chức thực hiện các văn bản chỉ đạo của UBNDTP, hướng dẫn của Cục Cảnh sát PCCC&CNCH như: triển khai thực hiện Công văn số 690/C66-P2 của cục C66 – Bộ Công an về việc điều tra cơ bản đối với các cơ sở kinh doanh xăng dầu, khí hóa lỏng...; Kế hoạch số 135/KH-CSPCCC (PC) ngày 24/5/2013 về việc kiểm tra công tác an toàn PC&CC đối với chuyên đề xăng dầu và khí hóa lỏng trên địa bàn.

2.3.2. Tổ chức thực hiện các biện pháp đảm bảo an toàn phòng cháy đối với cơ sở kinh doanh xăng dầu

2.3.2.1. Công tác quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trong đầu tư xây dựng

Công tác quản lý nhà nước về PC&CC trong đầu tư xây dựng, cụ thể: thực hiện công tác thẩm duyệt thiết kế về PC&CC đối với các dự án công trình; nghiệm thu PCCC cho công trình trước khi đi vào hoạt động. Toàn bộ các hoạt động quản lý nêu trên, do Phòng Hướng dẫn và chỉ đạo về phòng cháy thực hiện theo quy trình công tác. Sau khi kiểm tra và đối chiếu với các quy chuẩn, tiêu chuẩn kỹ thuật về PC&CC, đội trưởng có trách nhiệm kiểm tra báo cáo lãnh đạo phòng ký trình Giám đốc ký duyệt; đối với những công trình trọng điểm về PC&CC công tác thẩm duyệt thiết kế do Hội đồng thẩm duyệt Cảnh sát PC&CC TP quyết định thông qua trước khi Giám đốc ký duyệt

Trong lĩnh vực xăng dầu, tất cả các kho, cửa hàng xăng dầu khi xây dựng mới, cải tạo sửa chữa đều được Cảnh sát PC&CC tiến hành thẩm duyệt thiết kế và tổ chức nghiệm thu PC&CC trước khi đưa vào hoạt động; đối với các kho và cửa hàng xăng dầu được xây dựng từ trước khi có Luật PC&CC

năm 2001, Cảnh sát PC&CC kiến nghị và hướng dẫn bổ sung phương tiện chữa cháy, tăng cường các giải pháp đảm bảo an toàn PC&CC nhằm khắc phục những hạn chế thiếu sót mà trước đây Luật chưa quy định; đối với các cơ sở chưa thực hiện thẩm duyệt, nghiệm thu PC&CC sẽ hướng dẫn thực hiện đồng thời tiến hành phúc tra và xử lý nghiêm các hành vi vi phạm pháp luật về PCCC đã được nhắc nhở hướng dẫn

2.3.2.2. Hoạt động hướng dẫn, kiểm tra an toàn và thanh tra phòng cháy và chữa cháy

Công tác kiểm tra an toàn PC&CC là một hoạt động quản lý nhằm mục đích kịp thời phát hiện những hạn chế, thiếu sót và các vi phạm của cơ sở trong việc thực hiện các quy định của pháp luật về PC&CC, qua kiểm tra là dịp để cơ quan Cảnh sát PC&CC đôn đốc, hướng dẫn cơ sở biện pháp khắc phục những nguy cơ, nguyên nhân gây ra các sự cố mất an toàn về PC&CC, đồng thời nhắc nhở người đứng đầu nêu cao ý thức trách nhiệm trong việc chấp hành các quy định của pháp luật về PC&CC. Chính vì tầm quan trọng trong việc phòng ngừa cháy nổ của công tác kiểm tra, Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng đã quan tâm chỉ đạo thực hiện nghiêm túc, đảm bảo đúng các quy định của pháp luật. Theo đó đã triển khai nhiều biện pháp nghiệp vụ về PCCC, triển khai kế hoạch số 1056b/KH-SPCCC-PTM ngày 17/11/2012 của Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng về điều tra, rà soát và phân loại cơ sở để phân cấp quản lý, bảo đảm không bỏ sót và tránh chùng chểnh trong việc quản lý địa bàn, cơ sở, làm nền tảng cho việc đẩy mạnh công tác điều tra cơ bản, khảo sát và lập hồ sơ theo dõi PCCC theo quy định. Ngoài ra luôn chú trọng vào việc nâng cao chất lượng kiểm tra tránh việc bỏ sót các lỗi vi phạm và tăng cường đảm bảo tính pháp lý. Tuy nhiên, trong thực tế vẫn còn một số trường hợp CBCS khi kiểm tra chưa thực hiện hết trách nhiệm các nhân, trong đó chủ yếu là chưa phát hiện hết những hạn chế thiếu sót của cơ sở; chất lượng, tính pháp lý của biên bản kiểm tra còn thấp; nội dung kiến nghị còn chung chung, sơ sài; nhiều kiến nghị

chưa phù hợp với đối tượng cơ sở được kiểm tra; một số trường hợp vi phạm nhiều lần nhưng không đề xuất xử lý. Nguyên nhân của những tồn tại trên đó là:

Công tác quản lý cán bộ còn chưa chặt chẽ, đa số cán bộ kiểm tra chưa xây dựng chương trình, kế hoạch kiểm tra theo tháng, quý, năm, nội dung kiểm tra chưa cụ thể, còn sơ sài;

Một bộ phận cán bộ Cảnh sát PC&CC trình độ, năng lực còn hạn chế, không đưa ra được các giải pháp giúp cơ sở khắc phục kịp thời những thiếu sót, hạn chế trong việc thực hiện các quy định của pháp luật về PCCC, đây có thể là một trong những nguyên nhân khách quan dẫn đến xảy ra cháy và khi có sự cố thì các điều kiện phục vụ chữa cháy không tốt dẫn đến cháy lan, cháy lớn;

Trách nhiệm trong thực thi công vụ chưa cao, còn tình trạng nể nang, thiếu kiên quyết trong xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về PC&CC vẫn còn xảy ra;

Một thực trạng khác cho thấy, đối với các cửa hàng xăng dầu khi kinh doanh có hiệu quả thì công tác PC&CC được chủ cơ sở quan tâm đầu tư, thường xuyên duy trì việc tự kiểm tra an toàn PC&CC. Ngược lại, đối với các cơ sở kinh doanh kém hiệu quả hoặc thua lỗ thì chủ cơ sở không quan tâm đến công tác PC&CC.

Qua kiểm tra Cảnh sát PC&CC TP đã phát hiện nhiều hạn chế trong việc thực hiện các quy định của pháp luật về PC&CC như sau:

Do quỹ đất ngày càng hạn chế, nhiều công trình công cộng, đường dây dẫn điện phục vụ dân sinh được xây dựng, mở rộng đường giao thông... do vậy tại một số cơ sở kinh doanh xăng dầu, hành lang và khoảng cách an toàn PC&CC ngày càng bị thu hẹp không đảm bảo các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật an toàn PC&CC như: khoảng cách giữa các cột bơm trong cửa hàng đến

bể chứa đặt ngầm, đường dây dẫn điện; khoảng cách giữa cửa hàng đến các công trình dân dụng không đảm bảo an toàn, không có tường ngăn cháy loại I

Hiện trạng nguồn nước chữa cháy tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu nhất là các cửa hàng xăng dầu gần như không có một cửa hàng nào có hệ thống cấp nước chữa cháy, không có bể chứa nước phục vụ chữa cháy trong thời gian 03 giờ liên tục

Thiết bị, phương tiện chữa cháy tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu cơ bản được trang bị theo quy định, nhưng trong quá trình hoạt động nhiều thiết bị hư hỏng nhưng chưa được sửa chữa, bổ sung kịp thời; không thường xuyên tổ chức bảo dưỡng định kỳ theo quy định của các tiêu chuẩn kỹ thuật hiện hành của nhà nước. Một số phương tiện chữa cháy thô sơ hầu như không có; Hệ thống chống sét đánh thẳng không thường được bảo dưỡng, đo kiểm tra điện trở đất; có cơ sở hệ thống chống sét không đảm bảo tiêu chuẩn kỹ thuật.

Một số cơ sở chưa thực hiện mua bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc quy định tại Nghị định số 130/2006/NĐ-CP ngày 08/11/2006 của Chính phủ về chế độ bảo hiểm cháy nổ bắt buộc; Hồ sơ theo dõi quản lý công tác PC&CC chưa đảm bảo theo các quy định của Pháp luật về PC&CC.

Một số cửa hàng, kho xăng dầu quá trình nâng cấp, sửa chữa, đã sử dụng cơ sở kinh doanh xăng dầu làm bãi giữ xe ô tô, rửa xe, có nơi làm khu vực trung chuyển hàng hóa, bán cà phê... đã làm tăng nguy cơ cháy tại các cơ sở này.

Một số trạm bơm vận chuyển xăng dầu tại các kho chứa trực động cơ không đảm bảo “*cơ cấu khép kín*” với bên ngoài gây nguy cơ phát sinh cháy khi vận hành bơm chuyển xăng dầu.

Hình 2.1. Cửa hàng xăng dầu Nam Khang sử dụng mặt bằng chứa dầu nhòn

Hình 2.2. Cửa hàng xăng dầu Quốc Việt sử dụng mặt bằng làm nơi để xe ô tô

Người đứng đầu cơ sở, cán bộ công nhân viên cũng như khách hàng còn chủ quan lơ là thực hiện không đầy đủ các quy định của pháp luật về PC&CC như: Chưa nhận thức hết trách nhiệm trong công tác PC&CC nên chưa chấp hành đầy đủ các quy định của pháp luật về PC&CC; Chủ quan, thiếu quan tâm đến việc tổ chức công tác PC&CC ở cơ sở, chưa thực hiện đầy đủ, kịp thời các điều kiện an toàn PC&CC và các kiến nghị của cơ quan Cảnh sát PC&CC, nên vẫn còn nhiều vi phạm, thiếu sót về PC&CC làm tăng nguy cơ cháy nổ tại cơ sở; Chưa nắm vững các biện pháp, cách thức phòng cháy và chữa cháy nên quá trình kinh doanh còn có nhiều sơ hở gây mất an toàn và phát sinh nguy cơ cháy, khi xảy ra sự cố không xử lý kịp thời. Trong báo cáo số: 723/BC-CSPCCC(P.2) ngày 01/7/2013 về kết quả kiểm tra chuyên đề an toàn PC&CC trong các cơ sở kinh doanh xăng dầu (gồm 97 cửa hàng xăng dầu; 20 tàu dầu) có 89 cơ sở vi phạm 07 lỗi, cụ thể như sau:

- + Không đảm bảo khoảng cách an toàn PCCC: 23 cơ sở
- + Không có hồ sơ PCCC và hồ sơ không đầy đủ theo quy định: 12 cơ sở

- + Không kiểm tra, bảo dưỡng phương tiện PCCC: 05 cơ sở
- + Không thực mua bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc: 07 cơ sở;
- + Không có tường ngăn cháy: 15 cơ sở
- + Hệ thống chống sét không đảm bảo: 16 cơ sở
- + Hệ thống điện không đảm bảo: 11 cơ sở
- + Ngoài ra còn các lỗi khác như: Bố trí sắp xếp hàng hóa không đảm bảo khoảng cách an toàn PCCC; Không có biện pháp, phương tiện ngăn ngừa tích tụ tĩnh điện theo quy định; Làm mất tác dụng của nội quy; không có quy định sử dụng điện; lực lượng PC&CC cơ sở chưa qua huấn luyện nghiệp vụ PC&CC.

2.3.2.3. Hoạt động điều tra, xử lý vi phạm về phòng cháy và chữa cháy

Xử phạt hành chính trong lĩnh vực PC&CC là công tác không thể thiếu trong hoạt động PC&CC và có một vị trí đặc biệt quan trọng, nhằm thể hiện đúng, đủ chức năng quản lý hành chính nhà nước về PC&CC, được thực hiện dưới hai góc độ: Xử phạt qua công tác kiểm tra PC&CC và xử phạt đối với hành vi để xảy ra cháy. Trong 10 năm qua 100% các vụ cháy, nổ xảy ra tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu đều được điều tra, làm rõ nguyên nhân phục vụ cho công tác xử lý vi phạm, đồng thời làm cơ sở nghiên cứu và đề ra các giải pháp phòng ngừa.

2.3.2.4. Tuyên truyền, phổ biến pháp luật, kiến thức phòng cháy và chữa cháy và xây dựng phong trào toàn dân phòng cháy và chữa cháy

Xác định công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật, kiến thức PC&CC và xây dựng phong trào toàn dân PC&CC là nhiệm vụ trọng tâm, xuyên suốt của quản lý nhà nước về PC&CC nói chung, quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu nói riêng. Là một lĩnh vực đặc thù, có nguy cơ cháy nổ rất cao, do vậy trong thời gian qua, Cảnh sát PC&CC đã chỉ đạo tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục kiến thức và pháp luật về PC&CC,

đồng thời chỉ đạo các phòng nghiệp vụ chủ động phối hợp với các ban ngành, đoàn thể, chính quyền địa phương và các cơ quan báo, đài tổ chức tuyên truyền, phổ biến sâu rộng pháp luật, kiến thức về PC&CC đến các tầng lớp nhân dân thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, trên Website của Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng và trên “*chuyên mục 114*”, phát trên Đài phát thanh truyền hình TP Đà Nẵng 02 kỳ/ tháng. Vào các ngày lễ, tết các sự kiện chính trị, Tuần lễ quốc gia an toàn vệ sinh lao động và phòng chống cháy nổ, ngày lễ tết, ngày toàn dân PC&CC 04/10 hàng năm, công tác tuyên truyền PCCC được đẩy mạnh với nhiều hình thức phong phú và đậm nét hơn. Trong đó xác định việc tuyên truyền trực quan là biện pháp quan trọng, giúp mỗi người nắm bắt được kiến thức và nâng cao ý thức trách nhiệm đối với công tác PC&CC, từ đó có những hành động đúng đắn, góp phần cho hoạt động sản xuất, kinh doanh của đơn vị an toàn, hiệu quả.

Về xây dựng phong trào toàn dân PC&CC, Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng đã ký kết chương trình phối hợp với Ban thường trực Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thành phố và các tổ chức thành viên về xây dựng phong trào toàn dân PC&CC trên địa bàn, trong đó đã xây dựng được các cụm cơ quan, doanh nghiệp an toàn PCCC gồm 06 đơn vị, trong đó có 04 kho xăng dầu (*Kho H183 quân đội, Kho dầu nguồn Hàng KhôngLiên Chiểu, Kho xăng dầu Petec Hòa Hiệp, Kho xăng dầu PVOIL*); Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng, CATP Đà Nẵng và Công ty nhiên liệu hàng không Việt Nam SKYPEC đã ký quy chế phối hợp trong công tác bảo đảm an ninh trật tự - PC&CC; tổ chức Hội thao nghiệp vụ chữa cháy cho lực lượng PC&CC tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu, nhiều đơn vị như công ty TNHH xăng dầu Khu vực V Một thành viên, Công ty xăng dầu Petec, Công ty xăng dầu Hàng không Miền trung, Công ty xăng dầu PVOI... thường xuyên duy trì huấn luyện, củng cố lực lượng PC&CC cơ sở của đơn vị mình, chủ động trang phương tiện PC&CC tại chỗ, đặc biệt đã trang bị xe chữa cháy hiện đại, tự tổ chức tập luyện nghiệp vụ PC&CC, xây dựng, thực tập

phương án chữa cháy và kiểm tra an toàn PC&CC định kỳ. Phong trào toàn dân PC&CC đã từng bước phát triển và đi vào chiều sâu và trở thành công việc thường xuyên hàng ngày của lực lượng PC&CC tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu, nhiều sự cố cháy được lực lượng tại chỗ phát hiện và xử lý kịp thời, ngăn chặn cháy lan, cháy lớn.

2.3.3. Công tác lập, thực tập phương án chữa cháy và tổ chức hoạt động chữa cháy tại chỗ của các cơ sở kinh doanh xăng dầu

2.3.3.1. Công tác lập và thực tập phương án chữa cháy

Hầu hết các cơ sở kinh doanh xăng dầu trên địa bàn thành phố đều xây dựng phương án chữa cháy, hàng năm đều có chỉnh sửa, bổ sung phương án, và tự tổ chức thực tập phương án. Đối với các kho xăng dầu ngoài việc tự tổ chức thực tập theo định kỳ còn chủ động phối với lực lượng Cảnh sát PC&CC tổ chức diễn tập huy động nhiều lực lượng, phương tiện tham gia Phương án xử lý tình huống cháy, nổ lớn của UBND TP Đà Nẵng, nhằm giải quyết tốt các tình huống cháy, nổ lớn có thể xảy ra.

2.3.3.2. Tổ chức và chỉ đạo hoạt động chữa cháy

Nhận thức được nguy cơ cũng như những tổn thất và hậu quả nặng nề do cháy nổ gây ra đối với cơ sở kinh doanh xăng dầu, trong thời gian qua, ngoài việc tiếp tục chỉ đạo đẩy mạnh triển khai các biện pháp đấu tranh ngăn chặn cháy lớn theo kế hoạch của Bộ Công an, Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng đã tích cực triển khai thực hiện Kế hoạch số 38/KH-BCA-C61 ngày 02/3/2012 về xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH tiến lên *Chính quy, tinh nhuệ, hiện đại*. Trong đó tập trung xây dựng Trung tâm thông tin chỉ huy điều hành chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ từ nguồn dự án ODA của Cộng hòa Áo, duy trì tốt chế độ trực 24/24 giờ, tăng cường kiểm tra quân số và phương tiện chiến đấu, tổ chức huấn luyện sẵn sàng chiến đấu, huấn luyện nâng cao năng lực chỉ huy chữa cháy, nâng cao sức khỏe... cho cán bộ và chiến sỹ. Vì vậy 100% các

vụ cháy xảy ra, đều được xử lý kịp thời không để xảy ra cháy lớn gây thiệt hại nghiêm trọng về người và tài sản

2.3.4. Công tác thực hiện quy chế phối hợp về đảm bảo an toàn phòng cháy và chữa cháy với các sở, ban, ngành và lực lượng vũ trang thành phố

Nhằm tăng cường mối quan hệ phối hợp, nâng cao hiệu quả công tác PCCC và CNCH trên địa bàn, ngay sau khi được thành lập, Ban Giám đốc đã chỉ đạo các đơn vị nghiệp vụ tham mưu và triển khai ký các quy chế phối hợp với các Khu công nghiệp trên địa bàn TP Đà Nẵng trong công tác đảm bảo an toàn PCCC&CNCH; Quy chế phối hợp đảm bảo an ninh trật tự, nhiệm vụ quốc phòng và an toàn PCCC&CNCH với lực lượng vũ trang thành phố và các đơn vị Quân đội; Quy chế phối hợp Công ty nhiên liệu hàng không Việt Nam SKYPEC. Theo báo của Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng, trong những năm qua công tác phối hợp trên lĩnh vực đảm bảo an toàn PC&CC đã đạt được những kết quả quan trọng: chủ động phối hợp tổ chức các hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật và kiến thức về PC&CC cho cán bộ, công nhân viên trong các cơ sở kinh doanh xăng dầu ở khu vực dân sự và trong các đơn vị Quân đội; tổ chức Hội thi nghiệp vụ chữa cháy, các cuộc thi tìm hiểu kiến thức, pháp luật về PC&CC.

2.3.5. Công tác nghiên cứu, ứng dụng và phổ biến tiến bộ khoa học, công nghệ về phòng cháy và chữa cháy

Công tác nghiên cứu ứng dụng khoa học - kỹ thuật về PC&CC vào thực tiễn công tác PC&CC đã được tăng cường. Đơn vị đã tham mưu, đề xuất Bộ Công an đồng ý thành lập Trung tâm ứng dụng khoa học công nghệ về PC&CC; chỉ đạo nghiên cứu xây dựng phần mềm Quản lý cơ sở, phần mềm chỉ huy chữa cháy để ứng dụng vào quản lý về PCCC trong đó có các cơ sở kinh doanh xăng dầu; Nghiên cứu xây dựng phần mềm Dịch vụ công hành chính mức độ III trên môi trường Internet nhằm đẩy mạnh cải cách thủ tục

hành chính; xây dựng mới Trung tâm thông tin chỉ huy chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đồng thời tiến hành điều tra khảo sát và cập nhật dữ liệu chuyên ngành PC&CC trên hệ thống nhằm nâng cao năng lực quản lý, nâng cao năng suất, hiệu quả làm việc, tạo thuận lợi cho các cơ quan, tổ chức và nhân dân tham gia các hoạt động PC&CC

2.4. Nhận xét đánh giá chung

2.4.1. Những kết quả đạt được trong công tác quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Từ khi Luật PC&CC năm 2001 có hiệu lực thi hành và đi vào cuộc sống, công tác PC&CC đã đạt được nhiều kết quả rất quan trọng, hiệu lực quản lý Nhà nước về PC&CC nói chung và trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu nói riêng được tăng cường. Hệ thống văn bản quy phạm pháp luật bao gồm Luật PC&CC, các Nghị định, Thông tư hướng dẫn thi hành Luật PC&CC cùng hệ thống các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về PC&CC đã tạo nên hành lang pháp lý tương đối chặt chẽ, việc thực hiện công tác PC&CC có những chuyển biến tích cực. Với trách nhiệm là cơ quan quản lý nhà nước về PC&CC trên địa bàn, lực lượng Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng luôn chủ động tham mưu cho Thành ủy, UBND TP chỉ đạo cấp ủy chính quyền các cấp, các Sở, Ban, ngành, người đứng đầu các cơ sở kinh doanh xăng dầu, thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật về PC&CC, góp phần bảo đảm an ninh trật tự phục vụ đắc lực công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Song song với đó lực lượng Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng đã làm tốt công tác tham mưu với các cấp có thẩm quyền ban hành các văn bản quy phạm pháp luật, các văn bản áp dụng pháp luật, các tiêu chuẩn, quy phạm kỹ thuật quốc gia về PC&CC... làm cơ sở cho việc thực hiện chức năng quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu. Kết quả đạt được, thể hiện ở một số nội dung sau:

Bám sát vào chương trình công tác năm và sự chỉ đạo của cấp trên, lực lượng Cảnh sát PC&CC đã chủ động tham mưu, đề xuất cấp ủy, chính quyền địa phương các cấp ban hành các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn thi hành Luật PC&CC, Nghị định, Thông tư hướng dẫn thi hành, đồng thời triển khai đồng bộ các mặt công tác nghiệp vụ PC&CC. Các văn bản này đã được nghiên cứu, bổ sung kịp thời, phù hợp với tình hình phát triển mạng lưới kinh doanh xăng dầu và là cơ sở đảm bảo cho việc thực hiện chức năng quản lý nhà nước về PC&CC;

Xăng dầu là mặt hàng có tính chất nguy hiểm cháy, nổ cao, mặt khác TP Đà Nẵng là địa bàn trọng điểm phát triển kinh tế của Miền Trung, hàng ngày một lượng lớn xăng dầu phục vụ cho sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp, đi lại của người dân, chính vì vậy công tác quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu đã được quan tâm chỉ đạo và tổ chức thực hiện khá hiệu quả;

Hoạt động kiểm tra an toàn PC&CC tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu được lực lượng Cảnh sát PC&CC tổ chức thực hiện theo đúng quy định. Kết quả kiểm tra thể hiện rõ việc nắm tình hình, phân loại quản lý cơ sở, hướng dẫn thực hiện nghiêm túc các quy định, phát hiện và chỉ ra những sai sót của cơ sở nên kịp thời khắc phục, ngăn chặn cháy, nổ xảy ra;

Công tác thanh tra, xử lý vi phạm quy định về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu được thực hiện nghiêm túc, đúng quy định. Các vi phạm kéo dài, có tính chất nguy hiểm đều được xử lý nghiêm minh, đúng người, đúng lỗi, đảm bảo tính công bằng của luật pháp; các vụ cháy xảy ra đều được điều tra làm rõ nguyên nhân phục vụ công tác phòng ngừa và xử lý sau cháy;

Năng lực lãnh đạo của đội ngũ lãnh đạo chỉ huy, chất lượng và số lượng đội ngũ cán bộ kiểm tra an toàn PC&CC được bổ sung kịp thời; ý thức trách nhiệm được nâng cao, đã tạo sức mạnh tổng hợp giữa các chủ thể quản

lý, từ đó nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu.

2.4.2. Những vấn đề đặt ra trong công tác quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Bên cạnh những kết quả đạt được, quá trình thực hiện chức năng quản lý nhà nước về PC&CC của các cấp các ngành, và lực lượng Cảnh sát PC&CC còn nhiều vấn đề hạn chế tác động trực tiếp đến hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu cần được nghiên cứu một cách nghiêm túc, đó là:

- *Thứ nhất*, hệ thống pháp luật về PC&CC tuy tương đối đầy đủ, có tính đồng bộ nhưng một số quy định trong Luật PC&CC, Nghị định số 79/2014/NĐ-CP, Thông tư số 66/2014/TT-BCA và một số quy định trong các QCVN, TCVN về PC&CC bộc lộ sự không phù hợp với thực tiễn hiện nay và có tính khả thi thấp, ngoài ra cùng với sự hình thành và phát triển các cơ sở kinh doanh xăng dầu để phục vụ sản xuất kinh doanh, phục vụ đời sống của nhân dân nhưng việc quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực này vẫn chưa nhận được sự quan tâm đúng mức của các cấp các ngành

Cơ sở pháp lý của quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu, ngoài hệ thống các văn bản quy phạm pháp luật, các văn bản quy phạm kỹ thuật, còn có các văn bản chỉ đạo thực hiện công tác PC&CC của các cơ quan chủ quản nhưng trên thực tiễn sự chỉ đạo đó chưa kịp thời, chưa có tính chiến lược lâu dài như: chưa ban hành Quy hoạch phát triển hệ thống cửa hàng xăng dầu trên địa bàn thành phố đến năm 2020, định hướng năm 2025

Trong Quy chuẩn Quốc gia 01:2013/BCT được ban hành và có hiệu lực từ năm 2013 thì quy định bể chứa xăng dầu trong cửa hàng phải là bể đặt ngầm. Tuy nhiên hiện tại có nhiều cửa hàng xăng dầu đặt bể chứa xăng dầu theo kiểu nửa nổi, nửa chìm, hoặc nổi hẳn trên mặt đất theo TCVN 4530-

1998 và TCVN 4530-2011 nhưng đến nay Bộ Công thương vẫn có hướng dẫn biện pháp khắc phục triệt để. Chúng ta đều nhận thức rõ tính chất nguy hiểm cháy nổ của xăng dầu và hậu quả khôn lường do cháy nổ xăng dầu gây ra. Tuy nhiên trong TCVN 4530-2011 và Quy chuẩn Việt Nam 01:2013/BCT lại không quy định cửa hàng xăng dầu phải có hệ thống chữa cháy cũng như sử dụng bột chữa cháy để tổ chức chữa cháy kịp thời, hiệu quả khi có cháy, nổ xảy ra mà chỉ quy định là các loại bình chữa cháy và phương tiện chữa cháy thô sơ, như vậy việc chữa cháy tất yếu sẽ không hiệu quả.

- *Thứ hai*, về phía chủ thể quản lý mà đặc biệt là lực lượng Cảnh sát PC&CC với vai trò là lực lượng nòng cốt trong quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu đang phải đối mặt với nhiều khó khăn, bất cập:

Quân số được bố trí làm công tác phòng ngừa, đảm bảo an toàn về PC&CC hiện nay quá mỏng, phải phụ trách một số lượng lớn cơ sở có tính nguy hiểm cháy nổ cao, dẫn đến quá tải trong công việc, do đó ảnh hưởng đến chất lượng công tác;

Một số cán bộ chưa qua đào tạo về PC&CC nhưng vẫn được giao làm các công việc kiểm tra, thẩm duyệt về PC&CC do vậy trong quá trình thực thi nhiệm vụ thường không phát hiện được những vi phạm của cơ sở, quá trình thẩm duyệt chưa áp dụng triệt để các tiêu chuẩn, quy chuẩn có liên quan thẩm duyệt PC&CC;

Công tác xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực PC&CC chưa nghiêm;

Phương tiện PC&CC của lực lượng Cảnh sát PC&CC chưa đáp ứng được yêu cầu công tác chữa cháy cơ sở kinh doanh xăng dầu, nhất là các phương tiện phòng hộ cho cán bộ chiến sỹ như bình dưỡng khí, mặt nạ phòng độc, quần áo bảo hộ còn thiếu; nhiều xe chữa cháy được trang bị từ lâu hay hư hỏng;

Chưa có đề án, kế hoạch tổng thể về trang bị phương tiện chiến đấu, trong khi đầu tư cơ sở hạ tầng chưa đồng bộ;

- *Thứ ba*, về nhận thức: Một bộ phận người đứng đầu cơ sở chưa thực hiện đầy đủ trách nhiệm trong công tác PC&CC: chưa quan tâm đúng mức đến xây dựng và duy trì phong trào PC&CC tại cơ sở; đầu tư cho hoạt động PC&CC còn hạn chế, chưa chủ động kiểm tra, khắc phục những thiếu sót về PC&CC; những hành vi vi phạm về an toàn PC&CC chưa được xử lý nghiêm;

Công tác tuyên truyền, phổ biến kiến thức, pháp luật về PC&CC tại cơ sở kinh doanh xăng dầu chưa được thường xuyên, chưa ngang tầm với sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước; thực tế sự quan tâm của người dân về an toàn PC&CC đối với cơ sở kinh doanh xăng dầu còn hạn chế. Trong khi đó nội dung tuyên truyền còn chung chung, chỉ nêu đối với tất cả các loại cơ sở có nguy hiểm về cháy, nổ, chưa nêu bật được vai trò, trách nhiệm của mỗi người trong việc PC&CC cũng như tính chất nguy hiểm cháy, nổ tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu;

Công tác thực tập phương án chữa phối hợp giữa lực lượng Cảnh sát PC&CC với các cửa hàng kinh doanh xăng dầu chưa được thực hiện;

Mặt khác những khó khăn, bất cập trong quá trình phát kinh tế, xã hội của đất nước, sự tác động của tình trạng suy thoái kinh tế, lạm phát, ...đến việc không đầu tư cho công tác PC&CC tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu đã làm hạn chế hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC.

Thứ tư, Công tác thực hiện Quy chế phối hợp với các Sở, ban, ngành và lực lượng vũ trang thành phố còn một số hạn chế, cụ thể là công tác trao đổi thông tin, hướng dẫn, kiểm tra an toàn PC&CC đối với các cơ sở kinh doanh xăng dầu của các đơn vị quân đội còn rất hạn chế; công tác phối hợp với Sở Công thương trong kiểm tra an toàn PC&CC chỉ thực hiện vào giai đoạn của Tuần lễ quốc gia về vệ sinh an toàn lao động và phòng chống cháy, nổ nên hiệu quả chưa cao;

Kết luận Chương 2

Qua kiểm tra, khảo sát thực tế tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu và lực lượng cán bộ kiểm tra an toàn PCCC quản lý chuyên đề xăng dầu trên địa bàn thành phố, Chương 2 của đề tài đã phân tích, đánh giá sự phát triển các cơ sở kinh doanh xăng dầu; tính chất nguy hiểm cháy, nổ và tổng hợp kết quả các vụ cháy, nổ tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu trên địa bàn thành phố Đà Nẵng. Từ đó cho thấy tình hình cháy, nổ đang diễn biến hết sức phức tạp, ảnh hưởng đến an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và môi trường đầu tư của thành phố Đà Nẵng nói riêng và cả nước nói chung.

Nội dung chương 2 đã tập trung phân tích thực trạng thực hiện quản lý nhà nước về PCCC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu từ năm 2006 đến năm 2015 trên địa bàn thành phố Đà Nẵng. Tổng hợp phần thực trạng hiệu lực quản lý, đề tài tập trung phân tích đánh giá những mặt ưu, khuyết trong công tác quản lý, cụ thể như: đã kiểm chế được số vụ cháy xảy ra và hạn chế xảy ra các vụ cháy lớn, gây hậu quả nghiêm trọng; kịp thời tham mưu cho cấp ủy, chính quyền địa phương nhiều văn bản chỉ đạo, tổ chức thực hiện tốt công tác đảm bảo an toàn PC&CC trên địa bàn thành phố. Tuy nhiên, lực lượng Cảnh sát PC&CC thành phố Đà Nẵng hiện còn thiếu cả về chất lượng và số lượng nhiều cán bộ kiểm tra an toàn PC&CC; chất lượng công tác kiểm tra, thẩm duyệt về PC&CC còn nhiều hạn chế; phương tiện để phục vụ công tác chữa cháy chưa đáp ứng đủ yêu cầu khi có cháy xảy ra tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu; chưa có quy hoạch về phát triển mạng lưới cơ sở kinh doanh xăng dầu để định hướng đến năm 2020. Từ thực tiễn đó, cần phải có giải pháp hữu hiệu để nâng cao hiệu quả quản lý về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu trên địa bàn thành phố Đà Nẵng, điều này sẽ được thể hiện ở Chương tiếp theo.

CHƯƠNG 3

TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA TRÊN LĨNH VỰC KINH DOANH XĂNG DẦU TỪ THỰC TIỄN THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

3.1. Dự báo và yêu cầu công tác quản lý hành chính nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

3.1.1. Dự báo yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Thứ nhất, Là địa phương nằm ở trung độ của cả nước, cửa ngõ các tỉnh Tây nguyên và là điểm cuối của hành lang kinh tế Đông - Tây, Đà Nẵng có thế mạnh trong phát triển Logistic, cảng biển... nên nhu cầu sử dụng xăng dầu phục vụ cho vận tải là rất cao, đòi hỏi phải xây dựng nhiều hơn các cơ sở kinh doanh xăng dầu nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế của thành phố và phù hợp với quy luật. Ngoài ra xăng dầu là nguồn nhiên liệu cơ bản chưa thể thay trong thế kỷ XXI và ngày càng sử dụng nhiều trong nhiều lĩnh vực và có xu thế tăng dần, đặc biệt là trong lĩnh vực công nghiệp. Do vậy Nghị quyết Đại hội Đảng bộ thành phố Đà Nẵng lần thứ XXI đã đưa mục tiêu phấn đấu đến năm 2020 Đà Nẵng cơ bản hoàn thành xây dựng thành phố công nghiệp theo hướng hiện đại

- Đà Nẵng có vị trí địa lý thuận lợi cho phát triển đánh bắt thủy, hải sản, đây cũng là định hướng phát triển kinh tế biển của thành phố được nêu trong Nghị quyết Đại hội Đảng bộ thành phố lần thứ XXI, ngoài ra trên lĩnh vực giao thông nhất là đường Hàng không, đường thủy đang từng bước được đầu tư phát triển mạnh. Từ đó có thể khẳng định nhu cầu sử dụng xăng dầu cho việc hành nghề đánh bắt thủy, hải sản vận tải hành khách sẽ tăng mạnh trong những năm tới nhằm đáp ứng nhu cầu sinh hoạt, sản xuất của nhân dân doanh nghiệp và giao thông đường thủy sẽ tăng hơn các năm trước.

Tại Đại hội Đại biểu Đảng bộ thành phố Đà Nẵng lần thứ XXI nhiệm kỳ 2015-2020 đã xác định mục tiêu tổng quát đến năm 2020 đó là: “...*Phát triển thành phố Đà Nẵng một trong những đô thị lớn của cả nước, là trung tâm kinh tế, văn hóa - xã hội, động lực phát triển của khu vực miền Trung – Tây Nguyên; là địa bàn giữ vị trí chiến lược quan trọng về quốc phòng, an ninh; phấn đấu xây dựng thành phố Đà Nẵng giàu đẹp, an bình, văn minh, hiện đại*”.

Đại hội đã biểu quyết và nhất trí cao những chỉ tiêu chủ yếu giai đoạn 2015-2020 phải tập trung phấn đấu thực hiện đạt được:

- Tổng sản phẩm xã hội trên địa bàn (GRDP) tăng bình quân từ 9-10%/năm; GRDP bình quân đầu người (theo giá hiện hành) ước đạt 4.000-4.500 USD. Cơ cấu GRDP: Công nghiệp- Xây dựng chiếm 37-37%; Dịch vụ chiếm 63-65%; Nông nghiệp chiếm 1-2%;

- Giá trị sản xuất các ngành dịch vụ tăng bình quân 9,5 -10,5 % /năm

- Giá trị sản xuất ngành công nghiệp - xây dựng tăng bình quân 10-11 %/năm trong đó công nghiệp tăng 10,5 đến 11,5 %/năm

- Giá trị sản xuất ngành nông nghiệp tăng bình quân 2 – 3 % /năm

- Kim ngạch xuất khẩu hàng hóa 15-16 %/năm.

- Tổng vốn đầu tư phát triển toàn xã hội tăng bình quân 9 - 10%/năm

- Tốc độ thu ngân sách Nhà nước trên địa bàn thành phố bình quân 12%/năm

Như vậy, đi đôi với mục tiêu phát triển kinh tế xã hội của thành phố việc đẩy mạnh phát triển mạng lưới các cơ sở kinh doanh xăng dầu là hết sức cần thiết, nhất là xây dựng kho chứa để cung ứng cho các nhu cầu sản xuất, vận tải . Tuy nhiên, khi các công trình này được xây dựng thì nguy cơ cháy nổ vì thế cũng tăng lên, đòi hỏi công tác quản lý nhà nước về PC&CC đối với cơ sở kinh doanh xăng dầu phải được nâng cao.

Thứ hai, Theo quy luật, khi kinh tế xã hội ngày càng phát triển nhu cầu sử dụng xăng dầu càng lớn, xăng dầu là yếu tố quan trọng để duy trì và thúc

đẩy sự phát triển kinh tế của mỗi quốc gia. Việt Nam đang trong giai đoạn công nghiệp hóa, hiện đại hóa, nền kinh tế với tốc độ tăng trưởng kinh tế khá cao so với các nước đang phát triển nên đảm bảo việc cung ứng xăng dầu tiêu thụ là một yêu cầu cấp thiết. Qua báo cáo hàng năm của Cục Cảnh sát PCCC và CNCH - Bộ Công an tình hình cháy nói chung và cháy trong lĩnh vực xăng dầu nói riêng những năm qua ở nước ta diễn biến phức tạp, không chỉ gia tăng về số vụ mà mức độ thiệt hại mỗi vụ cháy cũng gia tăng với tốc độ cao hơn. Đặc biệt xuất hiện nhiều vụ cháy lớn tại cửa hàng xăng dầu, xe vận chuyển xăng dầu, các vụ cháy lớn ở kho, bể chứa xăng dầu đã gây thiệt hại nghiêm trọng đến sức khỏe tính mạng, tài sản của nhân dân, tài sản của Nhà nước, ảnh hưởng đến trật tự an toàn xã hội và môi trường sinh thái. Như chúng ta đã biết, điều kiện để hình thành môi trường nguy hiểm cháy, nổ của hơi của xăng dầu là rất thấp, ví dụ như xăng A92 nếu tính đến hệ số an toàn là: $-42^{\circ}\text{C} \leq t_{iv} \leq 3^{\circ}$. Tuy nhiên trong thực tế, nhiệt độ thấp nhất tại Đà Nẵng vào mùa đông vào khoảng là 18°C đến 20°C , nhiệt độ cao nhất vào mùa hè là khoảng 38°C đến trên 40°C . Do vậy ở tất cả các mùa nhiệt độ trong bể chứa luôn lớn hơn nhiệt độ giới hạn bắt cháy cao của xăng dầu và nồng độ thực tế trên bề mặt xăng dầu luôn lớn hơn giới hạn nồng độ bắt cháy cao, vì vậy trong bể chứa xăng luôn tạo ra khối lượng hỗn hợp giàu hơi khí cháy.

Thứ ba, Những năm gần đây, tình hình chính trị, kinh tế thế giới có những diễn biến phức tạp và nhanh chóng, xung đột vũ trang, sắc tộc và thiên tai xảy ra ở nhiều nơi, kinh tế thế giới phục hồi chậm hơn so với dự báo, nhiều nước công nghiệp phát triển đã điều chỉnh mạnh chính sách để bảo hộ sản xuất trong nước... Thực trạng trên tác động bất lợi đến phát triển kinh tế - xã hội nước ta, một số ngành nghề, doanh nghiệp làm ăn không thuận lợi, dẫn đến phá sản, vì vậy có rất nhiều chủ doanh nghiệp bất chấp nguy hiểm, bất chấp pháp luật không đầu tư cho công tác PC&CC hoặc có đầu tư nhưng rất hạn chế, hoặc đối phó với cơ quan chức năng, nghiêm trọng hơn có một số đối

tượng thực hiện hành vi đốt gây án để tạo ra sự phá sản giả tạo, trục lợi bảo hiểm cháy, nổ

3.1.2. Yêu cầu của quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Trong báo cáo của Chính phủ trình bày trước Hội nghị sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị 1634/CT- TTg ngày 31/8/2010 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường chỉ đạo thực hiện một số nhiệm vụ cấp bách trọng tâm trong công tác PCCC và CNCH, đã chỉ rõ mục tiêu, yêu cầu cơ bản của công tác PC&CC trong những năm tới là: Kiểm chế sự gia tăng cả về số vụ cháy và thiệt hại do cháy gây ra, hạn chế đến mức thấp nhất các vụ cháy lớn gây hậu quả nghiêm trọng, phục vụ đắc lực sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Theo đó, hoạt động quản lý nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu trên địa bàn thành phố Đà Nẵng được thực hiện trên các định hướng sau:

Thứ nhất, huy động sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, nâng cao vai trò chỉ đạo của cấp ủy Đảng và chính quyền các cấp tham gia công tác quản lý nhà nước về PC&CC. Phát huy chức năng tham mưu, hướng dẫn và vai trò nòng cốt của lực lượng Cảnh sát PC&CC cùng với sự tham gia tích cực của các cấp, ngành, đơn vị, cơ sở, hộ gia đình và cá nhân thực hiện tốt công tác PC&CC tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu;

Thứ hai, hoàn thiện mô hình tổ chức, bộ máy thực hiện quản lý nhà nước về PC&CC nói chung và quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu nói riêng, thực hiện phân cấp, gắn với phân quyền cụ thể trong quản lý để hướng tới việc nhanh chóng ổn định bộ máy, tổ chức của Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng hoạt động hiệu quả. Tập trung xây dựng lực lượng Cảnh sát PC&CC mạnh về tổ chức, tinh thông về nghiệp vụ, có năng lực, trình độ xứng đáng là lực lượng nòng cốt trong quản lý nhà nước về PC&CC đáp ứng yêu cầu phát triển của kinh tế - xã hội. Đồng thời chú trọng đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu khoa học và công nghệ PC&CC của các tổ

chức và cá nhân, mở rộng quan hệ hợp tác quốc tế về PC&CC, góp phần nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC

Thứ ba, tiến hành nghiên cứu sửa đổi, bổ sung các Thông tư hướng dẫn thực hiện Nghị định hướng dẫn thi hành Luật PC&CC và Luật sửa đổi bổ sung một số điều Luật PC&CC, ban hành mới các văn bản quy phạm pháp luật về PC&CC cho phù hợp với tình hình, điều kiện của cơ sở kinh doanh xăng dầu. Bổ sung, chỉnh lý và xây dựng mới nhằm hoàn thiện hệ thống quy chuẩn, tiêu chuẩn về PC&CC của Việt Nam, đồng thời nghiên cứu có chọn lọc để áp dụng các quy chuẩn, tiêu chuẩn tiên tiến trên thế giới phù hợp với điều kiện tự nhiên và yêu cầu công nghệ mới mà Việt Nam đã và đang áp dụng trong hoạt động sản xuất kinh doanh xăng dầu.

Thứ tư, hoạt động PC&CC luôn mang tính xã hội hoá sâu sắc, phải kết hợp sức mạnh Nhà nước với nhân dân trong thực hiện công tác đảm bảo an toàn PC&CC, phải quán triệt quan điểm chỉ đạo lấy “phòng ngừa làm chính” và thực hiện tốt phương châm bốn tại chỗ: Chỉ huy tại chỗ, lực lượng tại chỗ, phương tiện tại chỗ và hậu cần tại chỗ; nâng cao trách nhiệm của người đứng đầu trong các cơ sở kinh doanh xăng dầu làm cho họ nhận thức sâu sắc nguyên tắc “mọi hoạt động PC&CC trước hết phải thực hiện bằng lực lượng và phương tiện tại chỗ” để chủ động phòng ngừa hạn chế thấp nhất số vụ cháy và sẵn sàng chữa cháy kịp thời, hiệu quả

Thứ năm, Đẩy mạnh xã hội hóa công tác PC&CC nhằm huy động nguồn lực đóng góp của các tổ chức, cá nhân trong việc đầu tư trang thiết bị, phương tiện phòng cháy, chữa cháy, cứu nạn và cứu hộ nhằm nâng cao năng lực chữa cháy tại chỗ và phục vụ tốt hơn công tác quản lý nhà nước về PC&CC của lực lượng Cảnh sát PC&CC nhằm đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ PC&CC trong thời kỳ hội nhập kinh tế quốc tế ở nước ta hiện nay.

3.2. Các giải pháp tăng cường quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

3.2.1. Nhóm giải pháp về pháp lý

3.2.1.1. Bổ sung, hoàn thiện hệ thống văn bản pháp lý quy định về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Công tác nghiên cứu, sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện các văn bản pháp lý quy định về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu là một trong những giải pháp quan trọng, góp phần nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC. Trên cơ sở nghiên cứu nắm chắc tình hình Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng cần chủ động tham mưu, đề xuất với các cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành, sửa đổi bổ sung các văn bản quy phạm pháp luật, quy phạm kỹ thuật phù hợp với thực tiễn hiện nay của đất nước nói chung và thành phố Đà Nẵng nói riêng để chỉ đạo và tổ chức thực hiện quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu, nội dung cụ thể như sau:

Chủ động tham mưu Ban Thường vụ Thành ủy có văn bản chỉ đạo về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác PCCC và CNCH, đặc biệt là tăng cường sự chỉ đạo trong quy hoạch, định hướng xây dựng phát triển mạng lưới cơ sở kinh doanh xăng dầu theo Chỉ thị số: 20-CT/TU ngày 26/4/2012 và chương trình hành động số: 05- CT/TU ngày 17/12/2015 của Ban Thường vụ Thành ủy Đà Nẵng

Tham mưu HĐND thành phố có văn bản chỉ đạo thực hiện Khoản 33 – Điều 1 Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC: “*Hội đồng nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương quy định việc xử lý các cơ sở trên địa bàn không đảm bảo yêu cầu về PC&CC được đưa vào sử dụng trước ngày Luật PCCC số 27/2001/QH10 có hiệu lực. Đối với kho chứa và công trình chế biến sản phẩm dầu mỏ, khí đốt, hóa chất nguy hiểm về cháy, nổ ở khu dân cư, nơi đông người phải có phương án di chuyển, bảo đảm khoảng cách an*

toàn”, theo đó Cảnh sát PC&CC thành phố Đà Nẵng đề xuất lãnh đạo các cấp tập trung chỉ đạo thực hiện một số nội dung sau

Đến hết năm 2020 phải tổ chức khắc phục xong các tồn tại, thiếu sót về PC&CC ở các cơ sở kinh doanh xăng dầu trên địa bàn thành phố đã được đưa vào sử dụng trước ngày Luật PCCC số 27/2001/QH10 có hiệu lực;

Đến hết năm 2020 ngừng hoạt động một số bể chứa, một số hạng mục của kho xăng dầu H183 thuộc công ty xăng dầu Quân đội khu vực II, hoặc yêu cầu cải tạo sửa chữa hệ thống bể chứa đảm bảo tiêu chuẩn PCCC; Nghiên cứu giải pháp tạo khoảng cách an toàn PC&CC giữa các kho xăng dầu khu vực Cảng Liên Chiểu với khu dân cư và rừng đặc dụng Nam Hải Vân;

Ban hành các văn bản chỉ đạo các ngành chức năng tăng cường tuyên truyền PC&CC, nâng cao ý thức, nhận thức, tự giác chấp hành các quy định của pháp luật về PC&CC của các doanh nghiệp và nhân dân trong kinh doanh xăng dầu như: Xây dựng cảm nang PCCC trong hoạt động sản xuất, kinh doanh xăng dầu; tổ chức các cuộc thi sân khấu hóa về PCCC trong lĩnh vực kinh doanh xăng dầu, tổ chức các hội thi kỹ thuật nghiệp vụ chữa cháy cho lực lượng PCCC cơ sở, có thể mở rộng ra quy mô khu vực hoặc toàn quốc...;

Chú trọng tăng cường kiểm tra, phúc tra PC&CC, kiên quyết xử lý những cơ sở không đảm bảo các điều kiện kinh doanh theo quy định của pháp luật; chỉ đạo các đơn vị cấp phép phối hợp trong việc thẩm duyệt thiết kế đối với các cửa hàng kinh doanh xăng dầu theo Khoản 09 Điều 01 của Nghị định số 79/2014/NĐ-CP của Chính phủ, kiên quyết không cấp phép đối với những cơ sở không đảm bảo các điều kiện an toàn PCCC

Ban hành văn bản yêu cầu những cửa hàng xây dựng trước khi có Quy chuẩn xây dựng Việt Nam số 01:2013/BXD – cửa hàng xăng dầu, yêu cầu thiết kế sử dụng bể chứa nổi, phải tiến hành cải tạo chuyển sang bể chứa ngầm.

Đề xuất Cục Cảnh sát PCCC &CNCH - Bộ Công an tăng cường hướng dẫn, chỉ đạo về chuyên môn để thực hiện tốt quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu; Ban hành quy định trách nhiệm của người quản lý cơ sở kinh doanh xăng dầu và mối quan hệ phối hợp với Cảnh sát PC&CC trong việc đảm bảo an toàn PC&CC;

3.2.1.2. Hệ thống quy chuẩn, tiêu chuẩn Việt Nam về lĩnh vực xăng dầu

- Đối với Quy chuẩn Việt Nam số 01:2013/BCT về cửa hàng xăng dầu – yêu cầu thiết kế: đề xuất bổ sung các quy định xây dựng hệ thống cấp nước chữa cháy và định mức trang bị số lượng bọt, bể nước, máy bơm và phương tiện chữa cháy để cơ sở chủ động chữa cháy khi có sự cố cháy nổ. Đồng thời tại Bảng 4 nên có chú thích rõ nơi sản xuất phát lửa hoặc tia lửa.

3.2.2. Nhóm giải pháp về tổ chức và xây dựng lực lượng Cảnh sát phòng cháy và chữa cháy thành phố Đà Nẵng

Trên cơ sở đánh giá thực trạng tổ chức bộ máy và phân công trách nhiệm cán bộ làm công tác quản lý nhà nước về PC&CC nói chung và quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu nói riêng tại Chương 2, có thể thấy, để nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu thì yếu tố quan trọng hiện nay là phải thực hiện phân cấp, cụ thể việc quản lý và gắn với việc phân quyền trong quản lý, đồng thời cần bổ sung biên chế, thực hiện đào tạo bồi dưỡng nâng cao trình độ nghiệp vụ cho cán bộ và trang bị phương tiện, thiết bị phục vụ công tác của lực lượng Cảnh sát PC&CC, cụ thể:

3.2.2.1. Bố trí cán bộ Cảnh sát PC&CC phù hợp thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Thông nhất bố trí cán bộ có năng lực chuyên môn quản lý các cơ sở kinh doanh xăng dầu, thực hiện luân chuyển cán bộ kiểm tra phụ trách địa bàn đảm bảo hợp lý và đúng với các quy định của ngành

Tính toán tăng cường bố trí cán bộ phù hợp quy hoạch phát triển địa phương, nhất là Phòng Cảnh sát PC&CC số 3 và số 4 và số 5 vì đây sẽ là khu vực định hướng phát triển nhanh, mạnh nhiều cơ sở kinh doanh xăng dầu phục vụ nhu cầu của người dân và hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp

3.2.2.2. Chú trọng công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ phòng cháy và chữa cháy có bản lĩnh chính trị, giỏi về chuyên môn thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Việc đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ cảnh sát PC&CC thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước về PC&CC nói chung, trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu nói riêng là hết sức cần thiết trong giai đoạn trước mắt cũng như lâu dài nhằm rèn luyện CBCS thực sự có bản lĩnh chính trị, có phẩm chất đạo đức tốt, tinh thông nghiệp vụ. Do vậy Cảnh sát PC&CC cần tập trung thực hiện một số giải pháp cơ bản sau:

Tiếp tục thực hiện Nghị quyết của Đảng ủy Cảnh sát PC&CC thành phố về tăng cường công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho đội ngũ cán bộ, chiến sỹ, đặc biệt là số cán bộ kiểm tra nhằm bồi dưỡng cán bộ, chiến sỹ Cảnh sát PC&CC có tư tưởng vững vàng, tuyệt đối trung thành với Đảng, có phẩm chất đạo đức tốt, hết lòng phục vụ nhân dân, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao;

Có Kế hoạch tập huấn nghiệp vụ PC&CC cho cán bộ học đại học ngoài ngành để đáp ứng điều kiện theo quy định tại Thông tư số 63/2013/TT-BCA-C61 ngày 21/11/2013 của Bộ Công an, tạo nguồn cán bộ cho công tác kiểm tra. Mạnh dạn bố trí cán bộ học chuyên ngành chữa cháy, cứu nạn cứu hộ, chuyên ngành phòng cháy hệ trung cấp có năng lực chuyên môn và thực tiễn làm cán bộ kiểm tra để khắc phục tình trạng thiếu cán bộ kiểm tra trong giai đoạn này;

Tổ chức hội thảo về kiểm tra an toàn PC&CC trong toàn lực lượng để đánh giá và đề ra giải pháp thực hiện có hiệu quả công tác cán bộ và công tác kiểm tra; hàng năm tổ chức thi cán bộ kiểm tra để đánh giá chất lượng và làm cơ sở bố trí công tác; xây dựng tiêu chí bổ nhiệm cán bộ kiểm tra an toàn PC&CC, trong đó tiêu chí bắt buộc là có trình độ Đại học PC&CC, đối với là cán bộ được giao quản lý các cơ sở kinh doanh xăng dầu phải có kiến thức cơ bản về xây dựng.

3.2.2.3. Tăng cường công tác nghiên cứu, ứng dụng khoa học kỹ thuật vào hoạt động phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu

Trên cơ sở tính chất, đặc điểm của công tác PC&CC tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu, công tác nghiên cứu, ứng dụng khoa học kỹ thuật về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu cần được xác định là một trong những yêu cầu cấp thiết hiện nay nhằm chống tụt hậu và từng bước theo kịp kỹ thuật PC&CC tiên tiến của các nước trong khu vực và thế giới. Công tác nghiên cứu, ứng dụng khoa học kỹ thuật vào hoạt động PC&CC trên lĩnh vực xăng dầu cần phải thực hiện theo hướng cơ bản sau:

Tổng kết, rút kinh nghiệm và từng bước hình thành lý luận nghiệp vụ về quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu; Tích cực tham mưu đề xuất với các cơ quan Nhà nước có thẩm quyền ban hành các tiêu chuẩn kỹ thuật về PC&CC, nhất là các tiêu chuẩn PC&CC có liên quan đến cơ sở xăng dầu... nhằm đáp ứng với đòi hỏi của thực tiễn công tác PC&CC hiện nay;

Đảm bảo các phương tiện chữa cháy thiết yếu cho lực lượng PC&CC hoàn thành tốt nhiệm vụ chữa cháy xăng dầu như: Xe chữa cháy công nghệ mới (Công nghệ One – Seven; Công nghệ CAP), tàu chữa cháy, thiết bị hút khói, phòng độc, chất chữa cháy (bọt, hóa chất chữa cháy)... trên cơ sở đó từng bước hiện đại hoá các phương tiện chữa cháy cứu nạn, cứu hộ của lực lượng Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng

Ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào quản lý hoạt động PC&CC: Lắp đặt hệ thống cảnh báo cháy sớm tại tất cả cơ sở kinh doanh xăng dầu để khi xảy ra sự cố có thể nhận tin nhanh chóng và triển khai chữa cháy trong thời gian ngắn nhất.

- Trang bị các đầy đủ phương tiện PC&CC trước khi đưa cơ sở kinh doanh xăng dầu vào hoạt động; đối với cơ sở kinh doanh xăng dầu có yêu cầu phải trang bị các phương tiện PC&CC hiện đại nhất thiết phải được nghiệm thu trước khi hoạt động và phải thường xuyên kiểm tra duy trì sự hoạt của hệ thống.

3.2.3. Nhóm giải pháp về tổ chức thực hiện các biện pháp đảm bảo an toàn phòng cháy và chữa cháy

3.2.3.1. Làm tốt công tác nắm tình hình có liên quan góp phần nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy

Như đã phân tích ở chương 2, trong thời gian tới việc phát triển hệ thống cơ sở kinh doanh xăng dầu là tất yếu, khách quan, Cảnh sát PC&CC thành phố Đà Nẵng phải chủ động nắm tình hình về xu hướng xây dựng quy hoạch các cửa hàng xăng dầu trên địa bàn, song cần chú ý tốc độ xây dựng và định hướng quy hoạch cơ sở kinh doanh xăng dầu. Trong đó chú trọng thu thập, nghiên cứu các thông tin, số liệu, tài liệu về tình hình chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, dân cư của địa phương có liên quan đến an ninh trật tự, kể cả những tin tức tài liệu phản ánh của nhân dân tại địa bàn đó, làm cơ sở xác định địa điểm vị trí xây dựng cơ sở kinh doanh xăng dầu; tổ chức khảo sát nắm rõ thông tin về khoảng cách, đường đi từ đơn vị chữa cháy chuyên nghiệp cần khảo sát chú ý tới những đoạn đường có mật độ phương tiện tham gia giao thông lớn, khả năng tắc đường, khả năng di chuyển của các phương tiện chữa cháy, và khoảng cách giữa cơ sở kinh doanh xăng dầu với đơn vị Cảnh sát PC&CC... để chủ động trong bố trí đơn vị chữa cháy và tổ chức lực lượng tham gia chữa cháy hiệu quả. Nắm rõ đặc điểm của các nguồn nước phục vụ chữa cháy trên

địa bàn, đối với các cơ sở kinh doanh xăng dầu nằm trung tâm thành phố cần thiết phải tính toán lượng nước đủ để chữa cháy, phải đảm bảo xe chữa cháy tiếp cận thuận lợi;

Nắm vững tình hình cháy cơ sở kinh doanh xăng dầu trong nước và thế giới, những nguyên nhân và giải pháp phòng ngừa; Việc nghiên cứu những nguyên nhân cháy các cơ sở kinh doanh xăng dầu và việc đề ra các giải pháp phòng ngừa, trong đó có việc phòng ngừa từ khâu quy hoạch tổng thể;

Làm rõ các yếu tố phát sinh nguồn nhiệt, nguồn sinh lửa, sinh nhiệt và các dạng tồn tại bên trong cơ sở kinh doanh xăng dầu. Vấn đề này có liên quan đến việc sử dụng nguồn nhiệt cũng như việc sử dụng thiết bị tiêu thụ điện của cơ sở, do vậy khi nghiên cứu hệ thống điện phải làm rõ cả về điện chiếu sáng, thoát nạn, điện phục vụ kinh doanh, khả năng chịu tải của hệ thống dây dẫn và các vị trí đấu nối; Kiểm tra đánh giá hệ thống thoát nước có đảm bảo kỹ thuật không, đã có biện pháp xử lý nước thải có lẫn xăng dầu trước khi đi vào hệ thống thoát nước hay chưa;

Phân tích đánh giá hiệu quả của việc tổ chức phân công trách nhiệm trong công tác PC&CC ở cơ sở: Việc ban hành nội quy, quy định về PC&CC; tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật, kiến thức về PC&CC; tổ chức hoạt động của lực lượng PC&CC tại chỗ; phương án chữa cháy của cơ sở; trang bị dụng cụ, phương tiện PC&CC tại chỗ;

Đánh giá chất lượng hiệu quả các phương tiện PC&CC hiện đại và các giải pháp kỹ thuật PC&CC tiên tiến trên thế giới đã nghiên cứu và việc vận dụng vào Việt Nam. Kết quả công tác này là cơ sở đề xuất trang bị các phương tiện và áp dụng các giải pháp trong công tác đảm bảo an toàn PC&CC cơ sở kinh doanh xăng dầu trên địa bàn thành phố;

3.2.3.2. Nâng cao chất lượng quản lý nhà nước về phòng cháy trong quy hoạch đầu tư xây dựng

- Nhiệm vụ của quản lý phòng cháy trong đầu tư xây dựng là thực hiện

nhiệm vụ kiểm tra, hướng dẫn chủ đầu tư, đơn vị tư vấn thiết kế, thi công và các cơ quan, đơn vị có liên quan thực hiện đầy đủ các QCVN, TCVN của Việt Nam và các quy định của pháp luật về phòng cháy, chữa cháy đã được Nhà nước ban hành từ khi thiết kế đến thi công xây dựng công trình, góp phần chủ động loại trừ, hạn chế những điều kiện và nguyên nhân có thể gây cháy, nổ, hoặc nếu có cháy hay sự cố xảy ra thì cũng hạn chế được thiệt hại ở mức thấp nhất.

- Cảnh sát PC&CC thành phố hướng dẫn các trường hợp xây dựng mới, cải tạo, sửa chữa phải tiến hành thẩm duyệt và nghiệm thu về PC&CC theo quy định của pháp luật; Trước khi tiến hành thẩm duyệt về PC&CC đối với các dự án đầu tư cơ sở kinh doanh xăng dầu mới, cán bộ thẩm duyệt phải tổ chức kiểm tra hiện trạng để ngăn chặn tình trạng xây dựng trước khi thẩm duyệt về PC&CC và nhằm giảm thiểu rủi ro, sai sót trong thiết kế công trình. Đặc biệt, yêu cầu địa điểm xây dựng các cửa hàng xăng dầu phải thuận lợi về mặt kết nối đồng bộ với hạ tầng giao thông, cấp điện, cấp nước, thông tin liên lạc; đảm bảo các yêu cầu về an toàn phòng cháy chữa cháy và an toàn vệ sinh môi trường. Trong quá trình thi công công trình phải thực hiện kiểm tra toàn PC&CC; trước khi đưa vào sử dụng phải được nghiệm thu hạng mục về PC&CC, khoảng cách an toàn giữa các hạng mục, lưới điện ... đây là yêu cầu quan trọng nhằm loại trừ những yếu tố có thể gây ra các sự cố cháy, nổ, đảm bảo các điều kiện chữa cháy trước khi cơ sở đi vào hoạt động.

3.2.3.3. Tiếp tục đẩy mạnh công tác thanh tra, kiểm tra an toàn phòng cháy và chữa cháy tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu

Thanh tra, kiểm tra an toàn PC&CC là một trong những hoạt động thực hiện chức năng quản lý nhà nước về PC&CC của cơ quan Cảnh sát PC&CC. Thông qua kiểm tra còn để phát hiện những vấn đề mới nảy sinh trong thực tế hoạt động sản xuất kinh doanh của các cơ sở để nghiên cứu, bổ sung hoàn thiện hoặc đổi mới các biện pháp quản lý cũng như đề ra các giải pháp phòng

ngừa cháy, nổ đối với từng loại hình cơ sở. Để việc thanh tra, kiểm tra an toàn PC&CC đối với các cơ sở kinh doanh xăng dầu có hiệu quả, cần thực hiện đầy đủ nội dung các nội dung như: kiểm tra điều kiện bảo đảm an toàn về PC&CC của từng hạng mục; kiểm tra việc thực hiện trách nhiệm trong tổ chức thực hiện các quy định về PC&CC, công tác lập hồ sơ quản lý về PC&CC của chủ cơ sở; kiểm tra năng lực chữa cháy tại chỗ của cơ sở như phương tiện chữa cháy, phương án xử lý các tình huống cháy, nổ, nhận thức và sự hiểu biết về PCCC của cán bộ công nhân viên làm việc trong cơ sở, công tác tổ chức thường trực chữa cháy hàng ngày của đội PCCC cơ sở. Ngoài ra quá trình kiểm tra cần chú ý các giải pháp kỹ thuật về an toàn PCCC như các biện pháp, phương tiện ngăn ngừa tích tụ tĩnh điện; vấn đề an toàn phòng nổ của hệ thống điện, hệ thống đường ống công nghệ, hệ thống bơm rót, chỉ số an toàn của hệ thống chống sét đánh thẳng, hệ thống chống sét lan truyền...

- Nâng cao chất lượng công tác điều tra cơ bản trong quá trình lập hồ sơ quản lý cơ sở là cơ sở kinh doanh xăng dầu. Thường xuyên thu thập, bổ sung thêm thông tin, làm cho hồ sơ thật sự sinh động có giá trị thực chất trong quản lý nhà nước về PCCC. Phải xác định công tác hồ sơ *như là hơi thở, là cơm ăn hàng ngày* của lực lượng Cảnh sát PC&CC, đây cũng chính là biện pháp nghiệp vụ có ý nghĩa quan trọng hàng đầu trong đấu tranh làm giảm số vụ thiệt hại do cháy gây ra. Để làm được yêu cầu đặt ra đối với cán bộ chiến sỹ Cảnh sát kiểm tra PC&CC phải nhận thức đầy đủ ý nghĩa, nội dung, phương pháp tổ chức thực hiện, đảm bảo đúng quy trình công tác khi được giao nhiệm vụ quản lý cơ sở. Về phía đơn vị quản lý trực tiếp phải đặt chỉ tiêu công tác cho từng cá nhân, có chế độ kỷ luật nghiêm ngặt trong thực hiện công tác hồ sơ nghiệp vụ.

- Thực hiện tốt công tác thanh tra PC&CC cơ sở kinh doanh xăng dầu, nhằm thực hiện có hiệu quả những kiến nghị sau kiểm tra an toàn PC&CC. Nội dung thực hiện là thanh tra việc chấp hành các quy định của pháp luật về PC&CC của người đứng đầu cơ quan, tổ chức, và cá nhân trong các cơ sở kinh

doanh xăng dầu, đảm bảo việc tuân thủ pháp luật và góp phần bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của các cơ quan, tổ chức, hộ gia đình và cá nhân trong hoạt động PC&CC. Việc tiến hành thanh tra phải thực hiện theo đúng thẩm quyền, trình tự, thủ tục được quy định trong Luật PC&CC, pháp luật về thanh tra và các văn bản pháp luật khác có liên quan. Thanh tra, kiểm tra an toàn PC&CC là công tác thể hiện rõ nhất vai trò thừa hành pháp luật trong quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu của lực lượng Cảnh sát PC&CC. Bởi vậy cán bộ thực hiện chức năng này phải nắm vững mọi diễn biến có liên quan đến cháy, nổ, thực hiện thông tin hai chiều thường xuyên giữa cơ quan PC&CC với cơ sở kinh doanh xăng dầu. Từ kết quả thanh tra, kiểm tra PC&CC, cần nghiên cứu, hướng dẫn và đề ra các biện pháp PC&CC; các biện pháp khắc phục những sai sót, vi phạm của cơ sở trong việc thực hiện các quy định của pháp luật về phòng PC&CC; giúp cho cơ sở thấy được những ưu điểm, khuyết điểm trong công tác PC&CC để chủ động có giải pháp khắc phục và nâng cao công tác đảm bảo an toàn về PC&CC.

3.2.3.4. Xử lý nghiêm hành vi vi phạm quy định về PC&CC đối với cơ sở kinh doanh xăng dầu theo quy định của pháp luật

- Các hành vi vi phạm quy định về PC&CC bị phát hiện sau quá trình thực hiện thanh tra, kiểm tra hoặc khi có cháy xảy ra cần phải được xử lý nghiêm minh theo quy định của pháp luật. Đặc biệt đối những hành vi vi phạm trực tiếp gây ra nguy cơ cháy nổ cần xử lý ngay tại thời điểm phát hiện, đồng thời yêu cầu có biện pháp khắc phục ngay; Đối với hành vi vi phạm để xảy ra cháy, tùy mức độ vi phạm mà có thể xử lý hành chính hoặc xử lý hình sự. Trong quá trình áp dụng các hình thức xử lý phải đảm bảo đúng quy trình, các văn bản ban hành phải đảm bảo tính pháp lý chặt chẽ, xác định rõ lỗi vi phạm của cá nhân, tập thể. Tuyệt đối không lợi dụng chức vụ, quyền hạn được giao gây phiền hà những nhiều khi thi hành công vụ, không làm trái các quy định của pháp luật nhằm đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của các tổ

chức, cá nhân vi phạm, đảm bảo tính khách quan, trung thực, chính xác trong công tác xử lý vi phạm.

3.2.3.5. Nâng cao công tác tuyên truyền, giáo dục pháp luật, phổ biến kiến thức về PC&CC và xây dựng phong trào toàn dân PC&CC tại cơ sở kinh doanh xăng dầu

Tuyên truyền, giáo dục pháp luật và phổ biến kiến thức về PC&CC tại cơ sở kinh doanh xăng dầu là một biện pháp quan trọng của các chủ thể quản lý về PC&CC và là trách nhiệm của người đứng đầu cơ sở kinh doanh xăng dầu. Mục đích của tuyên truyền, giáo dục là làm cho mọi người hiểu và nắm được các quy định của pháp luật, các kiến thức phổ thông về PC&CC, từ đó nâng cao ý thức trách nhiệm, tự giác tham gia các hoạt động PC&CC ở cơ sở.

Xuất phát từ thực tế và kết quả đạt được trong thời gian qua, để việc tuyên truyền, giáo dục pháp luật, phổ biến kiến thức về PC&CC và xây dựng phong trào toàn dân PC&CC tại cơ sở kinh doanh xăng dầu trên địa bàn thành phố đạt kết quả tốt, Cảnh sát PC&CC chủ động tham mưu UBND thành phố tổ chức Tổng kết 15 năm (2001-2016) phong trào toàn dân PCCC trên địa bàn thành phố. Trên cơ sở nội dung sơ kết Quy chế phối hợp với Ban thường trực Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thành phố và các tổ chức thành viên trong việc xây dựng phong trào toàn dân PCCC, tiếp tục củng cố các mô hình, đề ra chương trình phối hợp hiệu quả hơn, xây dựng các mô hình mới thiết thực hơn như: mô hình Cửa hàng xăng dầu Văn minh – An toàn PCCC. Đồng thời đánh giá nghiêm túc tình hình, kết quả công tác tuyên truyền đã đạt được, những tồn tại, nguyên nhân và đề ra phương hướng khắc phục, từ đó xây dựng được những chương trình, chuyên đề tuyên truyền phù hợp với tính chất của các doanh nghiệp kinh doanh xăng dầu trên địa bàn thành phố, nhằm nâng cao nhận thức về trách nhiệm người đứng đầu, cách phòng ngừa cháy nổ, cách xử lý kịp thời hiệu quả khi có vụ việc xảy ra. Bên cạnh đó tiếp tục quan tâm nhân rộng các điển hình tiên tiến trong phong trào toàn dân PC&CC, hàng năm xây

dựng mới từ 01- 02 cơ sở kinh doanh xăng dầu đơn vị điển hình trong phong trào toàn dân PC&CC; Nghiên cứu soạn thảo, phát hành các tài liệu tuyên truyền PC&CC, dưới dạng cẩm nang an toàn PC&CC trong các cơ sở kinh doanh xăng dầu, panô ảnh, video clip tuyên truyền, trong đó cần chỉ rõ những nguyên nhân xảy ra cháy, nổ và các giải pháp phòng ngừa. Tại các địa điểm kinh doanh xăng dầu cần tuyên truyền trực quan thông qua những panô ảnh mô tả về hậu quả của tai nạn cháy, nổ, cách phòng ngừa tại khu nguy hiểm, các quy định về xử phạt vi phạm hành chính thì chắc chắn những mọi người sẽ ý thức hơn trong công tác PC&CC.

Để công tác tuyên truyền PC&CC, giáo dục pháp luật và kiến thức PC&CC cơ sở kinh doanh xăng dầu đạt hiệu quả cao, bên cạnh các biện pháp nghiệp vụ công tác bồi dưỡng đào tạo đội ngũ cán bộ làm công tác tuyên truyền trong lực lượng Cảnh sát PC&CC đảm bảo số lượng và chất lượng luôn là yếu tố quan trọng hàng đầu, mặt khác nên thành lập tổ tuyên truyền PCCC chuyên trách ở các đơn vị gồm những cán bộ có nghiệp vụ PC&CC, có năng khiếu tuyên truyền nhất định, đủ sức đảm đương nhiệm vụ được giao ; công tác tuyên truyền phải được tiến hành thường xuyên, liên tục, kiên trì bằng nhiều phương pháp, biện pháp khác nhau, đảm bảo mọi quần chúng nhân dân cũng như người quản lý, bán hàng tại cơ sở kinh doanh xăng dầu nhận thức sâu sắc về sự nguy hiểm cháy, nổ. Một vấn đề có tính chiến lược, lâu dài đó là phải nghiên cứu xây dựng đề án đổi mới công tác tuyên truyền PC&CC mang tầm chiến lược và dài hơi hơn

3.2.3.6. Tăng cường đào tạo, huấn luyện nghiệp vụ PC&CC

Lực lượng Cảnh sát PC&CC có trách nhiệm chỉ đạo, kiểm tra và huấn luyện nghiệp vụ PC&CC cho lực lượng PC&CC cơ sở và PCCC dân phòng theo khoản 3 Điều 32 và khoản 3 Điều 34 - Nghị định số 79/NĐ-CP ngày 31/7/2014. Tuy nhiên để công tác huấn luyện nghiệp vụ đảm bảo thực chất, phát huy hiệu quả thì nội dung huấn luyện nghiệp vụ PC&CC phải đề cập đầy

đủ kiến thức cơ bản về PC&CC nói chung, PC&CC trong lĩnh vực xăng dầu nói riêng; kiến thức pháp luật về PC&CC gồm: Luật, Nghị định và các văn bản hướng dẫn thi hành trong đó cần làm rõ các văn bản quy định chi tiết đến công tác PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu; Hướng dẫn nắm vững nội dung, phương pháp tự kiểm tra an toàn PC&CC của lực lượng PC&CC cơ sở. Đây là khâu then chốt của công tác đảm bảo an toàn PC&CC do vậy việc hướng dẫn phải làm rõ về tính chất nguy hiểm cháy nổ của sản phẩm dầu mỏ; những nguyên nhân làm phát sinh nguồn nhiệt gây cháy và khả năng cháy lan để lực lượng PC&CC cơ sở nắm vững những nội dung này để đánh giá đúng tính nguy hiểm cháy và chủ động có các giải pháp phòng ngừa; Chú trọng hướng dẫn các biện pháp đảm bảo an toàn PC&CC lúc xuất, nhập hàng; bố trí nơi đun nấu đảm bảo khoảng cách an toàn, quá trình thu hồi nước thải có lẫn xăng dầu phải được xử lý kỹ trước khi đi ra các đường thoát nước đô thị. Đồng thời hướng dẫn sử dụng thành thạo các phương tiện PC&CC; hướng dẫn chế độ kiểm tra định kỳ cách bảo quản phương tiện chữa cháy. Bên cạnh chú trọng nội dung tuyên truyền huấn luyện, phương pháp cách làm cần được cải tiến cho phong phú, sát thực hơn với đặc điểm tình hình của cơ sở giúp cho việc tiếp thu kiến thức tốt hơn và làm chuyển biến cả về nhận thức, ý thức, vai trò trách nhiệm của lực lượng PC&CC cơ sở.

3.2.2.7. Tổ chức và chỉ đạo các hoạt động chữa cháy cơ sở kinh doanh xăng dầu

- Lực lượng Cảnh sát PC&CC cần phát huy sức mạnh tổng hợp của quần chúng nhân dân, huy động nhanh nhất các lực lượng phương tiện khác ở gần hoặc đang có mặt ở hiện trường để dập tắt ngay đám cháy; đảm bảo việc cứu người, cứu tài sản và chống cháy lan; thực hiện công tác chỉ huy thống nhất, khoa học, đảm bảo chữa cháy đạt hiệu quả. Để giải quyết vấn đề này, lực lượng Cảnh sát PC&CC phải chuẩn bị sẵn sàng các điều kiện phục vụ chữa cháy; nắm vững đội ngũ chỉ huy chữa cháy, lực lượng, phương tiện chữa

cháy và các lực lượng, phương tiện có thể huy động để chữa cháy trong những trường hợp cần thiết; hướng dẫn, chỉ đạo công tác huấn luyện nghiệp vụ và kiểm tra nghiệp vụ chữa cháy đối với từng loại đối tượng.

- Chú trọng thực tập phương án chữa cháy đối với kho xăng dầu, thường xuyên rà soát lại các phương án chữa cháy để điều chỉnh sửa đổi, thay thế những phương án không còn phù hợp. Tất cả các phương án đều phải được tổ chức học tập và thực tập nghiêm túc để CBCS nắm vững đặc điểm tình hình của cơ sở chủ động trong tổ chức chữa cháy khi có sự cố xảy ra. Đối với các kho hoặc tổng kho xăng dầu phải dự kiến được các tình huống cháy, nổ lớn, để chủ động trong công tác phối hợp tổ chức chữa cháy với các lực lượng Công an, Quân đội, Y tế, Điện lực, các đơn vị có xe chữa cháy...; Trong điều kiện cho phép nên tổ chức thực nghiệm đốt lượng lớn xăng dầu ở trong bồn chứa để làm rõ thêm lý luận sự cháy cũng như các dự báo diễn biến đám cháy là cơ sở cho điều chỉnh chiến thuật chữa cháy và phòng ngừa các sự cố tai nạn bất ngờ có thể xảy ra.

Tiếp tục nghiên cứu đề xuất UBND thành phố về việc giải quyết và đảm bảo các điều kiện phục vụ chữa cháy tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu: Nguồn nước, thông tin liên lạc báo cháy, giao thông, trang bị phương tiện chữa cháy.

3.2.3.8. Nâng cao vai trò người đứng đầu cơ sở trong công tác đảm bảo an toàn phòng cháy và chữa cháy

Để đảm bảo an toàn PC&CC tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu thì người đứng đầu cơ sở kinh doanh xăng dầu phải nâng cao hơn nữa trách nhiệm của mình trong việc thực hiện các quy định của pháp luật về PC&CC, cụ thể là phải thường xuyên thực hiện việc kiểm tra toàn bộ hệ thống điện, xác định công suất tiêu thụ điện và khả năng chịu tải, kiểm tra hệ thống chống sét từ bộ nối đất, dây dẫn điện sét đến kim thu sét. Kiểm tra, rà soát, đánh giá toàn bộ các thiết bị mà trong các quá trình hoạt động có phát sinh nhiệt, tia lửa

cũng như nơi sử dụng lửa trần, đảm bảo có các thiết bị kiểm soát nhiệt độ, quản lý chặt chẽ nguồn lửa, có ngăn cách nguồn lửa với các chất dẫn cháy; rà soát, bổ sung chỉnh lý hoặc xây dựng mới các nội quy, quy định về PC&CC cho phù hợp từng bộ phận công tác, cần rà soát, phân loại theo tính chất nguy hiểm cháy, nổ đối với các vật tư hàng hóa để bố trí, sắp xếp, bảo quản đảm bảo khoảng cách an toàn PC&CC, ngăn cháy lan; thường xuyên tuyên truyền, kiểm tra nhắc nhở và xử lý nghiêm các hành vi sử dụng nguồn lửa, nguồn nhiệt trong khu cấm để tất cả các nhân viên chú ý chấp hành và nhắc nhở hướng dẫn người mua hàng thực hiện các quy định PC&CC; Người đứng đầu cơ sở có trách nhiệm phải thành lập đội PC&CC cơ sở đảm bảo quân số theo quy định tại Thông tư 66/2014/TT-BCA ngày 12/3/2014 của Bộ Công an và phải được huấn luyện nghiệp vụ PC&CC. Đội PC&CC cơ sở phải thường xuyên được luyện tập, nâng cao khả năng tác chiến, sẵn sàng thực hiện nhiệm vụ giúp đỡ các đơn vị khác khi có yêu cầu. Cảnh sát PC&CC cần hướng dẫn thực hiện, gắn việc xây dựng phong trào toàn dân PC&CC trong nội dung phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc, thường xuyên tổ chức rút kinh nghiệm, xây dựng các điển hình tiên tiến về PC&CC; Người đứng đầu cơ sở ngoài việc trang bị đầy đủ các phương tiện chữa cháy theo quy định của tiêu chuẩn, quy chuẩn Việt Nam, cần đầu tư trang bị thêm nhiều phương tiện chữa cháy hiện đại hơn; đồng thời thường xuyên kiểm tra, bảo dưỡng định kỳ các phương tiện chữa cháy nhằm đảm bảo phương tiện trong tình trạng sử dụng tốt, sẵn sàng chữa cháy khi có sự cố cháy, nổ xảy ra. Bên cạnh đó để nâng cao trách nhiệm PC&CC của người đứng đầu trong các cơ sở kinh doanh xăng dầu, các sở, ban, ngành, cơ quan cấp trên trực tiếp cần nghiên cứu, nắm vững các văn bản quy phạm pháp luật về PC&CC để có kế hoạch chỉ đạo việc triển khai thực hiện cụ thể đối với quá trình hoạt động của kinh doanh xăng dầu; tổ chức triển khai các hoạt động PC&CC theo đúng pháp luật PC&CC; phân công nhiệm vụ, quy trách nhiệm cụ thể đối với từng cá nhân trong Ban Giám đốc,

Hội đồng quản trị... trong việc kiểm tra hướng dẫn và giám sát hoạt động PC&CC; trực tiếp tham gia các buổi kiểm tra an toàn PC&CC và tổ chức thực hiện nghiêm túc các kiến nghị về PC&CC của các cơ quan chức năng; Trực tiếp tham gia các các buổi tuyên truyền, huấn luyện nghiệp vụ về PCCC được tổ chức tại địa phương và tại kinh doanh xăng dầu do mình quản lý.

3.2.4. Nhóm giải pháp tổ chức thực hiện quy chế phối hợp với các sở, ban, ngành và lực lượng vũ trang thành phố trong công tác phòng cháy và chữa cháy

Triển khai thực hiện có hiệu quả các quy chế phối hợp đã ký kết với các sở, ban, ngành và đơn vị quân đội đóng quân trên địa bàn, tổ chức sơ kết quy chế và rút kinh nghiệm để công tác phối hợp đạt hiệu quả cao nhất, đồng thời thường xuyên phối hợp trong công tác trao đổi thông tin, công tác thanh tra, kiểm tra; huấn luyện, bồi dưỡng nghiệp vụ PC&CC; công tác hướng dẫn, chỉ đạo hoạt động chữa cháy, CNCH; công tác xây dựng và thực tập phương án chữa cháy, CNCH đối với các cơ sở kinh doanh xăng dầu, cụ thể:

- Cảnh sát PC&CC sẽ phối hợp với các cấp, ngành

+ Với các sở Xây dựng, sở Kế hoạch, đầu tư xây dựng văn bản quy định về việc đảm bảo giao thông, xây dựng và quản lý hệ thống cấp nước chữa cháy phục vụ chữa cháy tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu.

+ Với Sở Công thương, Bộ Chỉ huy quân sự để hướng dẫn và đề nghị các cửa hàng xăng dầu của Quân đội thực hiện đầy đủ các điều kiện an toàn PC&CC và bổ sung các hồ sơ pháp lý liên quan đến công tác quản lý nhà nước về PC&CC trong hoạt động kinh doanh xăng dầu

+ Cảnh sát PC&CC thành phố chủ trì phối hợp với Sở Công thương, Sở xây dựng, Công ty TNHH MTV Điện lực thành phố Đà Nẵng, UBND các quận, huyện kiểm tra, rà soát và thống nhất phương án xử lý về việc vi phạm khoảng cách an toàn về PC&CC giữa cơ sở xăng dầu đến các công trình công cộng, lưới điện, khu dân cư đối với các cửa hàng nằm gần khu dân cư.

KẾT LUẬN

Nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC nói chung và quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu nói riêng nhằm kiểm soát số vụ cháy và thiệt hại do cháy gây ra tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, đồng thời là sự phù hợp với yêu cầu cải cách hành chính của nhà nước ta hiện nay. Việc nghiên cứu đề tài “*Quản lý nhà nước về phòng cháy và chữa cháy trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu từ thực tiễn thành phố Đà Nẵng*” là cần thiết.

Luận văn đã tập trung làm rõ những vấn đề mang tính lý luận về quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu bao gồm: khái niệm quản lý nhà nước về PC&CC và quản lý nhà nước về PC&CC cơ sở kinh doanh xăng dầu, chủ thể quản lý, khách thể quản lý, hình thức và phương pháp quản lý nhà nước về PC&CC cơ sở kinh doanh xăng dầu. Đồng thời, đề tài đã làm rõ khái niệm hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC cơ sở kinh doanh xăng dầu. Theo đó, hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC đối với cơ sở kinh doanh xăng dầu là *sự tuân thủ trên thực tế pháp luật về PC&CC và các quyết định quản lý của các cơ quan nhà nước có thẩm quyền, có kết quả chức năng quản lý nhà nước về PC&CC đối với cơ sở kinh doanh xăng dầu trên cơ sở các quy định của pháp luật về PC&CC đạt được mục tiêu đề ra là thực hiện tốt công tác PC&CC tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu.* Cùng với đó, đề tài đã tập trung phân tích các yếu tố có tác động đến hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu, bao gồm: Pháp luật, ý thức tự giác và năng lực tổ chức quản lý của lực lượng Cảnh sát PC&CC.

Bằng các số liệu thu thập, tài liệu khảo sát, đề tài đã phân tích thực trạng, diễn biến tình hình cháy, nổ các cơ sở kinh doanh xăng dầu trong 10 năm (từ 2006 đến năm 2015) và phân tích thực trạng các mặt quản lý nhà nước về PC&CC tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu của lực lượng Cảnh sát PC&CC thành phố Đà Nẵng, cho thấy những kết quả của công tác quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu đã đạt được trong thời

gian qua là rất đáng kể, gắn với sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Tuy vậy, công tác quản lý về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu trên địa TP Đà Nẵng vẫn còn nhiều điểm chưa đáp ứng với tốc độ phát triển của kinh tế xã hội, đồng thời đã chỉ ra những nguyên nhân của những thiếu sót bất cập làm giảm hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC, thể hiện ở sự chưa phù hợp ở hệ thống pháp lý, nguồn nhân lực và phương tiện phục vụ công tác quản lý, về nhận thức của một bộ phận lãnh đạo cơ sở; về phía chủ thể quản lý mà đặc biệt là lực lượng Cảnh sát PC&CC.

Trên cơ sở phân tích lý luận và kết quả khảo sát, đánh giá thực trạng, đề tài đã trình bày dự báo tình hình và những yêu cầu và định hướng đặt ra cho công tác PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu trong những năm tới. Cùng với đó, đề tài đã tập trung phân tích làm rõ một số giải pháp góp phần nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu. Những giải pháp này được đưa ra ở chương 3 của đề tài này bắt nguồn logic từ kết quả nghiên cứu, nhằm khắc phục những hạn chế, khó khăn, vướng mắc trong hoạt động quản lý nhà nước về PC&CC trên lĩnh vực kinh doanh xăng dầu và có tính khả thi cao. Đó là 04 nhóm giải pháp được thực hiện đồng bộ:

1. Nhóm giải pháp về pháp lý:

2. Nhóm giải pháp về tổ chức và xây dựng lực lượng:

3. Nhóm giải pháp về tổ chức thực hiện các biện pháp đảm bảo an toàn PCCC tại các cơ sở kinh doanh xăng dầu của lực lượng Cảnh sát PC&CC thành phố Đà Nẵng

4. Nhóm giải pháp tổ chức thực hiện Quy chế phối hợp với các Sở, ban, ngành và đơn vị quân đội trong công tác PC&CC

Với những kết quả bước đầu đạt được, luận văn chắc chắn còn có những thiếu sót cần được nghiên cứu sâu hơn, rộng hơn và rõ hơn cả về lý luận và thực tiễn, Tác giả chân thành cảm ơn và rất mong đợi nhận được sự giúp đỡ, nhận xét và góp ý kiến của các thầy giáo, cô giáo, các bạn bè, đồng nghiệp và những ai yêu mến quan tâm đến đề tài này.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Trần Tuấn Anh và Phan Đình Cường (2011), *Các biện pháp đảm bảo an toàn phòng cháy và chữa cháy tại các cửa hàng xăng dầu trên địa bàn tỉnh Đắk Nông*, Đề tài nghiên cứu khoa học sinh viên, Trường Đại học PCCC, Hà Nội.
2. Bộ Công an – Cục Cảnh sát PCCC (2006), *Những văn bản quy phạm pháp luật về PCCC*, NXB Công an nhân dân.
3. Bộ Công an (2012), *Chỉ thị số 02/CT-BCA(C11) ngày 06/6/20 của Bộ trưởng Bộ Công an về việc chấn chỉnh, tăng cường công tác nghiệp vụ cơ bản của lực lượng Cảnh sát nhân dân trong tình hình mới*.
4. Bộ Công an (2011), *Quyết định số 754/QĐ-BCA ngày 08/3/2011 của Bộ trưởng Bộ Công an quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và tổ chức bộ máy của Sở Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy*.
5. Bộ Công an (2014), *Thông tư số 66/2014/TT-BCA ngày 12/3/2014 của Bộ Công an về việc hướng dẫn thi hành Nghị định số 79/2014/NĐ-CP ngày 31/7/2014 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy*.
6. Chính phủ (2012), *Báo cáo Tổng kết 10 năm thi hành Luật PCCC*.
7. Chính phủ (2015), *Báo cáo sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị 1634/CT-TTg*.
8. Chính phủ (2010), *Chỉ thị số 1634/CT-TTg ngày 31/8/2010 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường chỉ đạo thực hiện một số nhiệm vụ cấp bách, trọng tâm trong công tác phòng cháy và chữa cháy*.
9. Chính phủ (2014), *Nghị định 83/2014/NĐ-CP ngày 13/9/2014 của Chính phủ quy định về kinh doanh xăng dầu*.
10. Chính phủ (2014), *Nghị định số 79/2014/NĐ-CP ngày 31/7/2014 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Phòng cháy và*

chữa cháy và Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật phòng cháy và chữa cháy, Hà Nội.

11. Chính phủ (2012), *Nghị định số 46/2012/NĐ-CP ngày 22/5/2012 sửa đổi bổ sung một số điều của Nghị định số 130/2006/NĐ-CP ngày 08/11/2006 quy định chế độ bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc.*
12. Công an TP Đà Nẵng, *Báo cáo tổng kết tình hình công tác công an các năm 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010; Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng: Báo cáo tổng kết công tác năm 2011,2012,2013,2014,2015.*
13. Trần Đình Chung (2013), *Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng*, Luận văn Thạc sỹ Quản lý nhà nước về PC&CC từ thực tiễn thành phố Đà Nẵng, ngành Luật Hành Chính.
14. Chương trình hành động số 05- CT/TU ngày 17/12/2015 của Thành ủy về thực hiện Chỉ thị số 47-CT/TW ngày 25/6/2015 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng cháy, chữa cháy.
15. Đào Hữu Dân (2012), *Quản lý nhà nước về phòng cháy chữa cháy- NXB Giao thông vận tải, Hà Nội*, Trường Đại học PCCC.
16. Đào Hữu Dân (2001), *Nghiên cứu chức năng quản lý nhà nước về PCCC của lực lượng cảnh sát PCCC trước yêu cầu đòi hỏi của sự nghiệp đổi mới đất nước hiện nay*, Đề tài khoa học cấp cơ sở, trường Đại học PCCC.
17. Đào Hữu Dân, Trần Viết Chinh (2012), *Giáo trình quản lý nhà nước về PCCC*, NXB Khoa học kỹ thuật, Hà Nội.
18. Trịnh Thế Dũng, Nguyễn Hữu Tấn (2004), *Phòng cháy một số quá trình công nghệ sản xuất*. Trường Đại học PCCC, Hà Nội.
19. Nguyễn Chí Dũng, Nguyễn Trung Kiên (2012), *Tổ chức công tác ở đội chữa cháy chuyên nghiệp*, Đại học PCCC, Hà Nội

20. Đại học PCCC (2004), *Giáo trình Lý thuyết quá trình cháy*, NXB Khoa học kỹ thuật.
21. Đảng bộ TP Đà Nẵng (2015), *Văn kiện Đại hội Đại biểu Đảng bộ thành phố Đà Nẵng lần thứ XXI*.
22. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Các văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng*.
23. Lê Đức Hiệp (2014), *Giải pháp nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước về PCCC đối với các cơ sở kinh doanh xăng dầu trên địa bàn tỉnh Đồng Nai*, Luận văn Thạc sỹ ngành Phòng cháy và chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ
24. Đào Quốc Hợp (2006), *Những cơ sở lý luận và thực tiễn để xác định nhu cầu nhân lực và tổ chức đào tạo cán bộ PCCC cho các ngành, đoàn thể và các tổ chức kinh tế - xã hội*, Đề tài khoa học cấp Bộ Công an.
25. Trần Kiên (2012), *Hoàn thiện một số giải pháp để nâng cao hiệu quả công tác phòng cháy tại cửa hàng xăng dầu thuộc thành phố Thanh Hóa nhằm góp phần hạn chế và loại trừ khả năng gây cháy, nổ*, Đồ án tốt nghiệp, Trường Đại học PCCC, Hà Nội;
26. Quốc hội (2001), *Luật Phòng cháy và chữa cháy*, Hà Nội
27. Quốc Hội (2013), *Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam*.
28. Quốc hội (2014), *Luật sửa đổi, bổ sung một số điều Luật PCCC*.
29. Quốc hội (2006), *Luật Tiêu chuẩn và Quy chuẩn kỹ thuật, năm 2006*
30. Quy chuẩn Việt Nam QCVN 01: 2013/BCT (2013), *Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về yêu cầu thiết kế cửa hàng xăng dầu*.
31. Thành ủy Đà Nẵng (2012), *Chỉ thị số 20-CT/TU ngày 26/4/2012 của thành ủy Đà Nẵng về tăng cường lãnh đạo công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn cứu hộ*.
32. Trịnh Quốc Tiến, Dương Văn Bình (2011), *Thực trạng và giải pháp đảm bảo an toàn phòng cháy và chữa cháy tại các cửa hàng xăng dầu trên địa*

bàn thành phố Hà Nội, Đề tài nghiên cứu khoa học sinh viên, Trường Đại học PCCC, Hà Nội;

33. Lê Xuân Tứ (2009), *Giáo trình Phòng cháy một số cơ sở có nguy hiểm về cháy, nổ*, NXB Giao thông vận tải, Hà Nội.
34. Đinh Ngọc Tuấn (2006), *Giáo trình Những vấn đề cơ bản của chiến thuật chữa cháy*, NXB Khoa học kỹ thuật. Hà Nội.
35. Từ điển Bách khoa Công an nhân dân Việt Nam (2005), Hà Nội.
36. UBND TP. Đà Nẵng (2012), *Kế hoạch 8299/KH-UBND ngày 10/10/2012 về thực hiện Chỉ thị 20-CT/TU của thành ủy Đà Nẵng*.
37. UBND TP. Đà Nẵng, *Quyết định 8118/QĐ-UBND, ngày 12/10/2007 về phê duyệt Phương án xử lý các tình huống khẩn cấp về cháy, nổ lớn*.
38. UBND thành phố Đà Nẵng (2015), *Kế hoạch số 1768/KH-UBND ngày 15/3/2015 về Triển khai Chương trình hành động số 05- CT/TU ngày 17/12/2015 của Thành ủy về thực hiện Chỉ thị số 47-CT/TW ngày 25/6/2015 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng cháy, chữa cháy*
39. Viện ngôn ngữ học (2006), *Từ điển tiếng Việt*, NXB Đà Nẵng
40. Viện chiến lược và khoa học Công an (2005), *Từ điển bách khoa Công an nhân dân Việt Nam*, NXB CAND, Hà Nội, 2005
41. Website <http://www.danang.gov.vn>, cổng thông tin điện tử của UBND thành phố Đà Nẵng
42. Website <http://www.pccc.danang.gov.vn>, Trang thông tin điện tử Cảnh sát PC&CC TP Đà Nẵng.